

**Colegiul de disciplină și etică
din subordinea Consiliul Superior al Procurorilor**

**H O T Ă R Ă R E A nr.3-149/2025
cu privire la examinarea proceduri disciplinare înaintate în privința
procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia**

mun. Chișinău

19 decembrie 2025

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor având în componența sa:

Președinte – Alexandru Lozan

Membrii – Eugenia Zubco, Viorel Beiu, Constantin Șușu, Vitalie Sîli, Oleg Televca și Pavel Țurcan

examinând în ședință publică procedura disciplinară intentată în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia ca rezultat al îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, audiind raportul domnului Oleg Televca, Colegiul de disciplină și etică -

CONSTATĂ:

Procedura disciplinară conform deciziei din 09.12.2021

Cu referire la sesizare

La data de 28.10.2021, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor pe faptul pretinselor abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia.

Circumstanțele reținute în sesizare cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară:

Autorul sesizării informează, că în rezultatul informațiilor plasate în spațiul public și activitatea organizatorică a procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia se constată încălcarea eticii de procuror, care discreditează imaginea organelor Procuraturii.

Astfel, la 04.10.2021 în spațiul public pe portarul de știri www.xxxxxxxx.md a fost plasat articolul „Cum anchetează procurorii lui Stoianoglo dosarul „Laundromat”: La cafea cu martor și suspect în dosarele penale”.

Conform informației publicate, procurorul Mirandolina Sușițaia, coordonator al grupului de anchetă pe cazul „Laundromatului”, cu încălcarea Codului de etică al procurorilor nu ezită să aibă întâlniri cu persoane ce sunt parte în dosarul miliardelor spălate prin Republica Moldova. După ce i-a scos nevinovați pe cei 14 judecători ce participaseră la operațiunea Laundromatul, în luna septembrie 2021, procurorul Mirandolina Sușițaia s-a întâlnit cu Xxxxxx Xxxxxx, un alt „cunoscut” al lui Xxxxxx Xxxxxx și a camarilei sale, dar și figurant într-un dosar penal.

Totodată sunt publicate fotografiile de la întâlnirea procurorului în Procuratura Anticorupție Mirandolina Sușițaia și a lui Xxxxxx Xxxxxx, fostul șef-adjunct al Serviciului prevenire și combatere a spălării banilor din cadrul Centrului Național Anticorupție din 15 septembrie, anul curent, în localul de agrement „Xxxxxxx Xxxx” din mun. Chișinău.

Potrivit sursei menționate, întâlnirea dintre cei doi a durat mai bine de o oră, iar XXXXXX XXXXXX i-ar fi transmis procurorului Mirandolina Sușițaia un plic al cărui conținut nu este cunoscut.

Deși procurorul susține că XXXXXX XXXXXX a fost audiat în dosarul „Laundromat” în calitate de martor, procurorul se pare că a uitat că numele lui XXXXXX XXXXXX a figurat în calitate de învinuit într-un dosar penal care se află în gestiunea ei.

Dosarul penal nr. XXXXXXXXX, a fost pornit în baza art. 191 alin. (5) din Codul penal, pe faptul delapidării averii străine în proporții deosebit de mari, în cadrul acestuia XXXXXX XXXXXX urma să fie învinuit, însă după ce dosarul a fost preluat de la procurorul Andrei Băieșu și transferat către Mirandolina Sușițaia, unele voci susțin că XXXXXX XXXXXX ar fi fost scos de sub urmărire penală de către aceasta.

Dosarul a fost pornit pe faptul delapidării companiei de asigurări „XXXXXX”, când XXXXXX XXXXXX era director financiar adjunct, ca urmare a achitării ilegale pentru serviciile medicale, în valoare de aproximativ 60 mii euro, unei clinici de peste hotare pentru tratamentul fiului lui XXXXXX XXXXXX. Acest serviciu ar fi fost asigurat de către controversatul om de afaceri XXXXXX XXXXXX, ca urmare a loialității manifestate de XXXXXX XXXXXX pe perioada deținerii funcției de conducere la XXXXXX.

Pe această cauză penală, XXXXXX XXXXXX a avut calitatea procesuală de învinuit, iar Mirandolina Sușițaia fiind întrebată dacă este admisibil ca un procuror să se întâlnească cu participanții la proces în locuri publice și să ia masa, aceasta a menționat că XXXXXX XXXXXX are calitatea de martor, ceea ce nu corespunde realității.

Anterior, la 29.09.2021 în spațiul public pe portalul www.xxxxxx.md a fost plasat articolul cu genericul „*Procurorul care a îngropat dosarul „Laundromat” a primit flori de la XXXXXX XXXXXX*”.

Din conținutul publicației reiese că procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, este cea care a dispus scoaterea de sub urmărire penală a judecătorilor moldoveni implicați în „Laundromatul rusesc”.

Procurorul s-a eschivat să pună la dispoziția Comisiei parlamentare de anchetă privind spălătoria rusească informații despre Laundromat, (*transmite xxxxxx.md cu referire la portalul xxxxxxxxxxxx.md.*) și înainte de fuga lui XXXXXX XXXXXX la Londra a primit de la acesta un buchet de flori.

Informațiile mai sus menționate au fost publicate și de alte portaluri de știri.

La fel, procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, fiind delegată prin ordinul Procurorului General nr. xxxx-p din 13.10.2021 în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale la 26 octombrie 2021 nu s-a prezentat la timp la serviciu.

Mai mult, la materialele sesizării a fost anexat pentru verificare și raportul adjunctului-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Ion Munteanu, din 28.10.2021, adresat Procurorului General interimar, cu privire la deținerea cardului de acces în sediul Centrului Național Anticorupție de către cet. XXXXXX XXXXXX, care își desfășoară stagiul profesional la procurorul Mirandolina Sușițaia.

Abaterile disciplinare pretins a fi comise de către procuror în opinia autorului sesizării

Autorul sesizării invocă, că procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia a încălcat disciplina de muncă, producând totodată atingere onoarei, imaginii Procuraturii, manifestate prin încălcarea prevederilor art. 95 alin. (1) din Codul muncii și pct. (1) și (1¹) din capitolul II „*Timpul de muncă și odihnă*” al Titlului IV „*Reguli Generale de desfășurare a activității în cadrul Procuraturii*” al Regulamentului Procuraturii aprobat prin ordinul Procurorului General nr. xx/xx din 24.09.2016, art. 6 alin.(3) lit. b) și d) al Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 (în vigoare de la 01.08.2016) potrivit cărora „*procurorul este obligat să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii s-au ar afecta prestigiul profesiei de procuror*” și pct. 6, pct. 6.1.1 și pct. 6.8.6 din Codul de etică al procurorilor potrivit cărora „*procurorul trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă și să respecte cele mai înalte standarde de etică și conduită. Procurorii se află în serviciul societății, sunt responsabili de conduita lor și au datoria ca prin fiecare acțiune și decizie să onoreze jurământul depus, respectând cele mai înalte standarde de etică și conduită; să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul din Convenția Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative a Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor și să evite relațiile cu persoanele care ar putea compromite reputația procurorului*”, încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute în art.38 lit. a) și f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 (în vigoare de la 01.08.2016), îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și atitudinea nedemnă, manifestări care aduc atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică a procurorilor, fapt pentru care urmează a fi sancționată disciplinar.

Acuzația disciplinară constatată de Inspekția Procurorilor

La 04.10.2021 în spațiul public pe portarul de știri www.xxxxxxxx.md a fost plasat articolul „*Cum anchetează procurorii lui Stoianoglo dosarul „Laundromat”:* *La cafea cu martor și suspect în dosarele penale*”.

În cadrul verificării sesizării s-a stabilit, că la 15.09.2021 în localul de agrement „*Xxxxxx Xxxx*” din mun. Chișinău procurorul Mirandolina Sușițaia, s-a întâlnit cu *Xxxxxx Xxxxxx*, fost șef-adjunct al Serviciului prevenire și combatere a spălării banilor din cadrul Centrului Național Anticorupție și figurant în cauza penală *XXXXXXXX*, în care urmărirea penală a fost pornită la 14.02.2014 în baza elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 243 alin. (3) lit. b), art. 335 alin. (1¹) și art. 361 alin. (1) din Codul penal.

Potrivit materialelor cauzei penale, [...].

Prin ordonanța procurorului-șef interimar al Procuraturii Anticorupție, Serghei Gavajuc, din 24.06.2020, procurorul Mirandolina Sușițaia a fost desemnată conducător al grupului de urmărire penală.

În cadrul urmăririi penale procurorul, Mirandolina Sușițaia la audiat pe

cet. XXXXXX XXXXXX în calitate de martor în sediul Procuraturii Anticorupție la 07, 11 și 18 mai 2021, cu care ulterior la 15.01.2021 să aibă discuții și întrevederi, în afara orelor de serviciu și nu în Procuratură, cu cel despre care fostul director-adjunct al Centrului Național Anticorupție, Cristina Țărnă, a declarat că ar fi cel care a propus amendamentul la Legea 2 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, ce ar fi servit drept paravan legal pentru spălările de bani în proporții deosebit de mari prin intermediul judecătorilor și instituțiilor financiar-bancare din Republica Moldova, adică așa numitul „Laundromat”.

Fotografiile celor doi la fel au fost publicate pe portarul de știri www.xxxxxxxx.md și potrivit sursei menționate, întâlnirea dintre ei a durat mai bine de o oră, iar XXXXXX XXXXXX i-ar fi transmis procurorului Mirandolina Sușițaia un plic al cărui conținut nu este cunoscut.

Anterior, la 29.09.2021 în spațiul public pe portalul www.xxxxx.md a fost plasat articolul cu genericul „*Procurorul care a îngropat dosarul Laundromat a primit flori de la XXXXXX XXXXXX*”.

Din conținutul publicației reiese că „*procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, este cea care a dispus scoaterea de sub urmărire penală a judecătorilor moldoveni implicați în „Laundromatul rusesc”*”.

Procurorul s-a eschivat să pună la dispoziția Comisiei parlamentare de anchetă privind spălătoria rusească informații despre Laundromat, (transmite xxxxx.md cu referire la portalul xxxxxxxxxxx.md).

În septembrie 2020 procurorul Mirandolina Sușițaia a semnat mai multe ordonanțe privind scoaterea de sub urmărire penală a 14 judecători, învinuiți că au pronunțat hotărâri ilegale pentru a facilita spălarea banilor.

Surse din cadrul Procuraturii Anticorupție au comunicat că cea care ar fi raportat versiunea că nu există probe în dosarul Laundromatului este Mirandolina Sușițaia. Acest lucru i-ar fi nemulțumit pe mai mulți colegi de ai săi care au sacrificat timp și au depus efort în dosarul respectiv.

Mirandolina Sușițaia ar fi primit un buchet de flori de la XXXXXX XXXXXX, înainte de fuga acestuia la Londra.

Portalul de știri menționat accentuează că sursele xxxxxxxxxxx.md susțin că afaceristul a venit la o ședință de judecată cu doua buchete, dintre care unul i l-ar fi înmânat unei magistrate, iar celălalt, Mirandolinei Sușițaia.

Colegii procurorului susțin că aceasta a adus buchetul în sediul Procuraturii Anticorupție și s-ar fi lăudat cu atenția care i-a fost acordată ce controversatul afacerist.

Mirandolina Sușițaia este cea care, la două săptămâni de la fuga lui XXXXXX XXXXXX, a solicitat schimbarea măsurii preventive în privința omului de afaceri, după ce acesta nu s-a prezentat la ședința de judecată într-un dosar în care este învinuit de escrocherie în proporții deosebit de mari.”

Informațiile mai sus menționate au fost publicate și de alte portaluri de știri.

În cadrul verificării acestui caz, s-a stabilit că, procurorul Mirandolina Sușițaia la 13.07.2021, la orele 11:00, a participat în calitate de acuzator de stat în ședința de judecată, în bir. 413 din incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 237 alin. (2) lit. c) și d) - falsificarea, punerea în circulație a

cardurilor s-au a altor instrumente de plată false de către un grup criminal s-au de o organizație criminală în proporții deosebit de mari și art. 243 alin.(3) lit. b) din Codul penal - spălarea banilor în proporții deosebit de mari.

La ședința de judecată a participat inculpatul XXXXXX XXXXXX și avocații Alexandru Botnariuc și Ion Crețu, în interesele inculpatului, care prin intermediul unui curier, au și adus cele 2 buchete de flori menționate în publicațiile jurnalistice.

Peste 4 zile după această ședință de judecată, adică la 18.07.2021, XXXXXX XXXXXX a părăsit teritoriul Republicii Moldova și nu s-a prezentat la ședința de judecată din 02.08.2021, orele 09:00, în bir. 433 din incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza penală de învinuire a lui de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) din Codul penal - *escrocheria săvârșită în proporții deosebit de mari.*

Instanța de judecată i-a acordat acuzatorului de stat, Mirandolina Sușițaia termen până la 12.08.2021, ora 14:00, pentru a verifica motivul neprezentării inculpatului XXXXXX XXXXXX la ședință și a demonstra intenția veritabilă a acestuia.

Ulterior, la ședința de judecată din 12.08.2021 au fost examinate demersurile depuse de către procurorul Mirandolina Sușițaia de anunțare în căutare și aplicare a măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința inculpați lor XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

Potrivit pct.6 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă și să respecte cele mai înalte standarde de etică și conduită. Procurorii se află în serviciul societății, sunt responsabili de conduita lor și au datoria ca prin fiecare acțiune și decizie să onoreze jurământul depus, respectând cele mai înalte standarde de etică și conduită.

Procurorul trebuie să respecte cele mai înalte standarde de integritate și responsabilitate pentru a asigura încrederea societății în procuratură.

Potrivit pct. 6.1.1 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor.

Ghidul European al Eticii și Conduitei Procurorilor, adoptat la Conferința Procurorilor Generali Europeni la 31.05.2005, la Budapesta, de asemenea stabilește că procurorii publici se vor conduce de cele mai înalte standarde profesionale și întotdeauna vor tinde să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor.

Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, adoptat la 17 decembrie 2014, Strasbourg, nota explicativă, pct. 4.1.3 (*Obligația de a păstra demnitatea profesiei*) § 97 prevede că procurorii trebuie să câștige încrederea publicului demonstrând, în toate împrejurările, un comportament exemplar.

Ei trebuie să trateze persoanele într-o manieră echitabilă, egală, respectuoasă și politicoasă, și trebuie să adere mereu la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, având un comportament integru și prudent.

Conduita procurorului trebuie să se situeze deasupra conduitei cetățeanului obișnuit.

Nu este suficient ca procurorul să fie onest, este necesar că și procurorul să fie

perceput ca fiind onest. Nu este suficient ca acesta se declare că este o persoană onestă, ci trebuie să dovedească acest lucru prin acțiunile sale.

Astfel, Mirandolina Sușițaia a încălcat și pct. 6.8.6 al principiului corectitudinii din Codul de etică al procurorilor potrivit căroră *trebuie să evite relațiile cu persoanele care ar putea compromite reputația procurorului*.

La fel, în cadrul verificării sesizării s-a stabilit, că prin ordinul Procurorului General interimar Dumitru Robu nr. xxxx din 13.10.2021 procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, a fost delegată în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale din cadrul Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, pentru exercitarea atribuțiilor de procuror în aceeași secție, pe o perioadă de o lună, de la 13.10.2021 până la 12.11.2021 inclusiv.

La 26.10.2021 procurorul Mirandolina Sușițaia nu s-a prezentat la orele 08:00 la locul de muncă, urmând ulterior la orele 11:00 să se prezinte la Procuratura Anticorupție pentru întocmirea actului de predare-primire a cauzelor penale/altor documente în legătură cu delegarea în Secția mai sus menționată.

Conform raportului adjunctului-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Ion Muntean din 26.10.2021 și înregistrărilor video de pe camerele de luat vederi de la parcare și intrarea în sediul Centrului Național Anticorupție din mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198 procurorul Mirandolina Sușițaia a intrat în incinta Centrului Național Anticorupție la orele 13:23, prin „turnichet”, pe lângă persoana de serviciu, care se afla la masa de serviciu de la intrare.

Mai mult, procurorul delegat în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale, Mirandolina Sușițaia, la 05.11.2021, după pauza de masă a întârziat nemotivat la serviciu cu 45 de minute, intrând în sediul Procuraturii Generale la orele 13:45.

Art. 95 alin. (1) din Codul muncii prevede că timpul de muncă reprezintă timpul pe care salariatul în conformitate cu regulamentul intern al unității îl folosește pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu, iar conform Regulamentului Procuraturii aprobat prin ordinul Procurorului General nr. xx/xx din 24.09.2016 în Procuratură se stabilește durata timpului de muncă de 8 ore pe zi și 40 de ore pe săptămână, și ziua de muncă se începe la orele 08:00 și se termină la ora 17:00. Pe parcursul zilei de muncă salariaților li se oferă pauză pentru odihnă și pentru alimentație cu durata de o oră, de la orele 12:00 până la 13:00.

Prin acțiunile sale procurorul Mirandolina Sușițaia a încălcat disciplina de muncă prevăzută de art. 95 alin. (1) din Codul muncii și pct. (1) și (1¹) din capitolul II „Timpul de muncă și odihnă” al Titlului IV „Reguli Generale de desfășurare a activității în cadrul Procuraturii” al Regulamentului Procuraturii aprobat prin ordinul Procurorului General nr. 24/28 din 24.09.2016.

La fel, procurorul Mirandolina Sușițaia, la 31.07.2020 s-a prezentat în biroul procurorului-șef adjunct interimar al Procuraturii Anticorupție, Lilia Pacișina, cu proiectul scrisorii pe numele Directorului Centrului Național Anticorupție, privind acordarea permisului de acces în incinta instituției cet. Xxxxxx Xxxxxx, care nu este angajat al organelor Procuraturii, fiind ilegal indicat ca stagiar al procurorului Mirandolina Sușițaia.

După ce a fost semnat demersul, conducerea Centrului Național Anticorupție i-a acordat lui Xxxxxx Xxxxxx card de acces (*intrare-ieșire*) în incinta instituției,

inclusiv și a Procuraturii Anticorupție pe un termen de un an calendaristic.

Aflarea ilegală și permanentă a persoanei străine în biroul procurorului și accesul la materialele proceselor penale pune în pericol secretul urmăririi penale, prezumția vinovăției a persoanelor, divulgarea desfășurării urmăririi penale și datelor cu caracter personal.

Probatoriul care întemeiază acuzația în materie disciplinară

Comiterea abaterilor disciplinare de către procurorul Mirandolina Sușițaia se confirmă prin:

- materialele sesizării, publicațiile din mass media;
- raportul adjunctului-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Ion Muntean din 26.11.2021 și CD-ul cu imaginile video, anexat la raport, din care reiese că procurorul Mirandolina Sușițaia la 26.11.2021 s-a prezentat la serviciu la ora 13:23;
- raportul procurorului-șef al Secției tehnologii informaționale și combaterea crimelor cibernetice, Veaceslav Soltan, din 27.10.2021, conform căruia reieșind din înregistrările video de pe camera amplasată la intrarea în Procuratura Generală la 26.10.2021, în intervalul de timp 08:00-11:00, procurorul Mirandolina Sușițaia nu a fost observată la serviciu;
- răspunsul procurorului șef al Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale, Tatiana Gulea, din 11.11.2021 care confirmă faptul lipsei procurorului supus verificării la locul de muncă în Secția pe care o conduce la data de 26.10.2021;
- actul de examinare a CD-ului, din care reiese că procurorul Mirandolina Sușițaia la 26.10.2021 a intrat în sediul Centrului Național Anticorupție la ora 13:23;
- raportul procurorului Mirandolina Sușițaia din 05.11.2021, în care menționează că după pauza de masă a intrat în sediul Procuraturii Generale cu 45 minute mai târziu;
- nota informativă din 22.11.2021, din care reiese că jurnalista Xxxxxx Xxxxxx a concretizat data transmiterii/primirii buchetului de flori la ședința de judecată din 13.07.2021;
- ordinul Procurorului General nr. xxxx din 13.10.2021;
- copia procesului-verbal al ședinței de judecată, din 13.07.2021, *care confirmă faptul participării la ședință a procurorului Mirandolina Sușițaia și inculpatului Xxxxxx Xxxxxx* ;
- explicația asistentului judiciar Xxxxxx Xxxxxx din 23.11.2021, *care a văzut că florile au fost aduse de către un curier la 13.07.2021 până la intrarea în sala de ședințe, unde s-a examinat procesul penal de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx*;
- informațiile despre ședințele de judecată din 13.07.2021, 02.08.2021 și 12.08.2021;
- răspunsul procurorului-șef interimar al Procuraturii Anticorupție, Elena Cazacov, din 24.11.2021, *care confirmă că procurorul Mirandolina Sușițaia a avut în gestiune cauza penală nr. XXXXXXXX, în cadrul cărei urmăririi penale l-a audiat pe Xxxxxx Xxxxxx de 3 ori în calitate de martor*;
- copiile ordonanțelor din 24.06.2020 și 07.09.2021, *prin care procurorul Mirandolina Sușițaia a fost desemnată conducătorul grupului de urmărire penală în*

cauza nr. XXXXXXXX;

- copia dispoziției din 25.02.2020;
- copia demersului procurorului din 02.08.2021;
- copia încheierii judecătorești din 12.08.2021;
- copia mandatului de aplicare a arestării preventive din 12.08.2021;
- explicația procurorului Lilia Pacișina din 19.11.2021; extrasul ordinului Procurorului General nr. xx/xx din 24.09.2016 cu privire la aprobarea Regulamentului Procuraturii;
- raportul procurorului Ion Muntean din 28.10.2021 *precum că Xxxxxx Xxxxxx nu este angajat al organelor Procuraturii, dar deține card de acces în sediul Centrului Național Anticorupție;*
- copia scrisorii pe numele directorului CNA din 31.07.2021, *în care este indicat că conducător al stagiului profesional a lui Xxxxxx Xxxxxx este desemnat procurorul Mirandolina Sușițaia;*
- explicația procurorului Lilia Pacișina, *prin care se confirmă că proiectul scrisorii către directorul CV4 privind acordarea permisului de acces în sediul CNA pentru cet. Xxxxxx Xxxxxx a fost prezentat de dna Mirandolina Sușițaia;*
- explicația cet. Xxxxxx Xxxxxx din 08.12.2021;
- ordinul procurorului General nr. xxx-p din 04.07.2019, *prin care se stabilește procurorului Mirandolina Sușițaia un program individual de muncă, de la ora 08:30 până la 12:30 și de la 13:00 până la 17:00, cu pauză de masă de 30 de minute, începând cu 05.07.2019 și alte probe.*

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia a încălcat disciplina de muncă, producând totodată atingere onoarei, imaginii Procuraturii, manifestate prin încălcarea prevederilor art. 95 alin. (1) din Codul muncii și pct. (1) și (1) din capitolul II „Timpul de muncă și odihnă” al Titlului IV „Reguli Generale de desfășurare a activității în cadrul Procuraturii” al Regulamentului Procuraturii aprobat prin ordinul Procurorului General nr. xx/xx din 24.09.2016, art. 6 alin.(3) lit. b) și d) al Legii cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 (în vigoare de la 01.08.2016)- *procurorul este obligat să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii, să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii s-au ar afecta prestigiul profesiei de procuror și pct. 6, pct. 6.1.1 și pct. 6.8.6 din Codul de etică al procurorilor-procurorul trebuie să se bucure de o reputație ireproșabilă și să respecte cele mai înalte standarde de etică și conduită. Procurorii se află în serviciul societății, sunt responsabili de conduita lor și au datoria ca prin fiecare acțiune și decizie să onoreze jurământul depus, respectând cele mai înalte standarde de etică și conduită; să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative a Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor și să evite relațiile cu persoanele care ar putea compromite reputația procurorului, încălcări ce*

constituie abateri disciplinare prevăzute în art.38 lit. a) și f) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 (în vigoare de la 01.08.2016), îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și atitudinea nedemnă, manifestări care aduc atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică a procurorilor.

Procedura disciplinară conform deciziei din 16.03.2022

Cu referire la sesizare

La data de 24.01.2022 Procurorul General interimar Dumitru Robu, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, în cadrul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX și cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX.

Circumstanțele reținute în sesizare cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

Autorul sesizării invocă îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și aplicarea/neaplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept în cadrul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal și cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

Abaterile disciplinare pretins a fi comise de către procuror în opinia autorului sesizării

Autorul sesizării a opinat, că în contextul celor constatate în activitatea procurorului în Procuratura Anticorupție Mirandolina Sușițaia și expuse în sesizare, se confirmă comiterea abaterilor disciplinare prevăzute la art.38 lit. a) și b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură:

- a) *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu;*
- b) *neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept.*

Acuzația disciplinară constatată de Inspekția Procurorilor

S-a constatat că la 26.10.2017, Procuratura Anticorupție a remis spre examinare în fond, la Judecătoria Chișinău, cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin.(1¹) din Codul penal.

În cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul Mirandolina Sușițaia a solicitat instanței de a-1 recunoaște vinovat pe XXXXXX XXXXXX în săvârșirea contravenției prevăzute de art.312 din Codul contravențional, cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 90 unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau dreptul de a desfășura o activitate în domeniul jocurilor de noroc pe un termen de 1 an. În baza art.30 din Codul contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională a înceta procesul în privința inculpatului XXXXXX XXXXXX.

Prin sentința Judecătorei Chișinău, din 18.03.2021, Xxxxxx Xxxxxx a fost achitat pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art.335 alin. (1¹) din Codul penal, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală. În motivarea sentinței adoptate, instanța a menționat faptul că, au fost stabilite mai multe erori procesuale admise la etapa urmăririi penale și în special aferent probelor materiale anexate la dosar - actele ridicate de la camera de licențiere, sunt anexate în copii la materialele dosarului, fără a fi autentificate, acuzatorul de stat a modificat învinuirea adusă inculpatului, solicitând calificarea acțiunilor inculpatului potrivit art.312 din Codul contravențional, contravenție care nu poate fi incriminată inculpatului, deoarece subiectul acestei categorii de contravenție trebuie să dețină o calitate specială de persoană cu funcție de răspundere.

Conform art.320 alin.(4) din Codul de procedură penală, „*procurorului care a intervenit în proces instanța îi oferă timp suficient pentru a lua cunoștință de materialele cauzei, inclusiv de cele cercetate în instanță, și pentru a se pregăti de participarea de mai departe în proces*”.

Art.327 din Codul de procedură penală stabilește, că instanța de judecată, la cererea părților, poate amâna ședința de judecată pe o perioadă de până la o lună pentru ca acestea să prezinte probe suplimentare în cazul în care ele consideră că probele prezentate în instanță sânt insuficiente pentru confirmarea pozițiilor lor, însă contrar acestor prevederi, procurorul Mirandolina Sușițaia a studiat superficial materialele cauzei penale, nu a identificat erorile admise la etapa urmăririi penale și nu a întreprins măsurile ce se impuneau în mod obligatoriu de efectuat în vederea administrării volumului necesar de probe pentru a fi stabilită situația reală pe dosar.

Pentru repararea erorilor admise aferent dosarului deținut anterior de Camera de licențiere se impunea prezentarea în ședințele de judecată a originalului acestuia sau a copiilor autentificate. Acest aspect (*prezentarea probei materiale*) fiind extrem de important în condițiile speței, deoarece anume potrivit acestor acte se constată prejudiciul cauzat statului în sumă de 533 886 lei.

La finalizarea cercetării judecătorești, deși volumul de probe administrate pe caz era suficient pentru a demonstra vinovăția inculpatului Xxxxxx Xxxxxx, procurorul Mirandolina Sușițaia, fără să intervină, cu prezentarea probelor suplimentare, pentru a menține situația constatată la etapa urmăririi penale, a calificat ilegal acțiunile inculpatului potrivit art.312 din Codul contravențional.

Poziția procurorului în cadrul dezbaterilor judiciare de a recalifica acțiunile inculpatului Xxxxxx Xxxxxx în baza unei norme contravenționale pe motiv că nu au fost administrate suficiente probe în vederea demonstrării vinovăției acestuia, contravine pct.18 al ordinului Procurorului General nr.x/xx, din 02.01.2018, „Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”, care stabilește că, *în cazul insuficienței probelor pentru solicitarea condamnării inculpatului, acuzatorul de stat va informa în prealabil despre aceasta procurorul-șef și printr-o notă argumentată, în formă scrisă, procurorul-șef al Direcției judiciare. În asemenea situații, procurorul-șef al Direcției judiciare a Procuraturii Generale va convoca o ședință în cadrul căreia vor fi analizate probele cercetate și, eventual, identificate procedee legale prin care să se extindă volumul probatoriului necesar a fi administrat, astfel încât pe caz să fie adoptată o decizie legală. Chestiunile dezbătute în cadrul ședinței se vor consemna*

într-un proces-verbal, care se va anexa la dosarul de control.

Despre apariția problemelor pe dosar, Procuratura Generală a aflat abia la adoptarea sentinței de achitare, acțiuni operate intenționat de către acuzatorul de stat, efectuate cu scopul excluderii cazurilor de intervenire a altui procuror pe caz, sau îndrumării în vederea modificării învinuirii.

Procurorul Mirandolina Sușițaia nici nu a luat în calcul posibilitatea recalificării acțiunilor inculpatului potrivit art.241 alin.(1) lit. a) din Codul penal, elementele căreia se regăsesc în componenta normei date, deși era obligată să o facă potrivit alin.(2) al art.325 din Codul de procedură penală, care stabilește că, *„modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și condițiile prevăzute de prezentul cod”* și art. 51 alin. (3) din Codul de procedură penală care stabilește că *„la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii ”*.

Chiar și calificând acțiunile inculpatului potrivit 312 din Codul contravențional, în cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul Mirandolina Sușițaia în privința unei și aceleiași persoane, pe faptul comiterii unei și aceleiași fapte, a solicitat aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 90 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau dreptul de a desfășura o activitate în domeniul jocurilor de noroc pe un termen de 1 an și (*concomitent*) încetarea procesului contravențional în ordinea art. 30 din Codul contravențional.

Poziția procurorului pe caz contravine prevederilor art.461 alin.(5) din Codul contravențional, care prevede posibilitatea adoptării doar a unei soluții pe cauzele contravenționale:

a) soluția privind încetarea procesului contravențional;

b) soluția cu privire la vinovăția persoanei de săvârșirea contravenției imputate și, după caz, la stabilirea sancțiunii contravenționale, la aplicarea măsurii de siguranță sau la înlăturarea executării sancțiunii.

În cazul lui Xxxxxx Xxxxxx, prescripția tragerii la răspundere contravențională expirase, or, fapta ilegală a fost comisă de către acesta în anul 2011 (*art.30, 441 alin.(1) lit. b), 461 alin.(1) din Codul contravențional*).

Potrivit pct.19 al ordinului Procurorului General nr.x/xx din 02.01.2018, cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, *„procurorii - șefi ai subdiviziunilor Procuraturii Generale, ai procuraturilor teritoriale și specializate, vor informa despre hotărârile de achitare a inculpatului, în ziua când au fost pronunțate acestea prin telefon procurorul zonal din Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, cu prezentare în termen de cel mult 3 zile lucrătoare, a unui raport special ce va conține: numele și prenumele inculpatului, data pronunțării hotărârii de achitare, instanța și judecătorul care a examinat cauza penală, procurorul care a condus sau exercitat urmărirea penală, acuzatorul de stat, date despre măsura preventivă aplicată inculpatului, temeiul de drept al achitării, mențiuni despre faptul dacă hotărârea de achitare a fost pronunțată integral sau doar dispozitivul acesteia, inclusiv opinia vis-a-vis de legalitatea acesteia.*

Procurorul Mirandolina Sușițaia a înștiințat procurorul din cadrul Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată despre adoptarea sentinței de achitare a inculpatului Xxxxxx Xxxxxx și la solicitarea repetată a remis în adresa procurorului Sergiu Bursacovschi, sentința, rechizitoriul, discursul, însă contrar pct.19 al Ordinului nr.x/xx a ezitat să remită raportul special, motivând că nu se află la serviciu.

Contrar pct.19.1 al Ordinului vizat în adresa Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată nu a fost remis nici extrasul din procesul-verbal al ședinței procurorilor Procuraturii Anticorupție, în cadrul cărei s-au pus în discuție cauzele achitării și a soluției adoptate.

Potrivit declarației procurorului Mirandolina Sușițaia și a adjunctului procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Lilia Pacișina, sentința urma a fi contestată ca fiind ilegală și poziția dată este confirmată prin datele tabelului aferent sentințelor adoptate de către instanțele de judecată cu participarea procurorilor în Procuratura Anticorupție din 26.03.2021, unde la rubrica legalitatea sentinței este indicat „*ilegală*”.

Abia la expirarea termenului de contestare, procurorul Mirandolina Sușițaia a comunicat, că nu a contestat sentința de achitare adoptată în privința lui Xxxxxx Xxxxxx și tot la expirarea acestui termen în adresa Procuraturii Generale a parvenit raportul special în care a indicat că lipsesc temeiuri de contestare a sentinței.

Mai mult, conștientizând că au fost încălcate mai multe acte normative și acte interne ale Procuraturii, procurorul Mirandolina Sușițaia, în cadrul notei remisă în adresa Procuraturii Generale a menționat că hotărârea de necontestare a sentinței a fost luată de comun acord cu procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Adam Vladimir.

Sentința instanței de judecată de achitare a inculpatului contravine poziției procurorului Mirandolina Sușițaia de recalificare a acțiunilor lui Xxxxxx Xxxxxx conform art.312 din Codul contravențional, respectiv, hotărârea urma a fi contestată, or, potrivit art.51 alin. (3) și (5) Codul de procedură penală „*la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii*”, precum și faptul că, „*procurorul este în drept să declare apel sau recurs împotriva hotărârilor judecătorești pe care el le consideră ilegale sau neîntemeiate*”.

În condițiile date, procurorul Mirandolina Sușițaia a acționat contrar poziției sale care urma să fie în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

La fel, acțiunile procurorului mai contravin și prevederilor pct.17 al ordinului Procurorului General nr.x/xx, din 02.01.2018, „Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești”, care menționează că „*în discursul său acuzatorul de stat își expune argumentat opinia vis-a-vis de fapta infracțională săvârșită de inculpați, încadrarea juridică a acesteia în baza legii penale*”, pedeapsa corect individualizată care urmează a fi aplicată inculpatului, categoria penitenciarului, acțiunea civilă, soarta corpurilor delictive, cheltuielile judiciare, alte chestiuni stipulate în art.385 din Codul de procedură penală.

Astfel, manifestând o atitudine neglijentă față de atribuțiile de serviciu, acționând contrar prevederilor legislației în vigoare și actelor interne care reglementează domeniul de reprezentare a acuzării de stat, procurorul Mirandolina

Sușițaia a asigurat reabilitarea unei persoane, acțiunile căreia au cauzat un prejudiciu statului în sumă de 533 886 lei.

La 19.09.2019, Procuratura Anticorupție a remis spre examinare în fond cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) din Codul penal.

Astfel, acțiunile lui XXXXXX XXXXXX au fost calificate potrivit elementelor infracțiunii de trafic de influență, caracterizat prin pretinderea, primirea, personal, de bani, pentru sine, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-1 face să nu îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiuni săvârșite de două persoane.

Acțiunile lui XXXXXX XXXXXX fiind calificate potrivit aceleiași infracțiuni de trafic de influență, caracterizat prin pretinderea, primirea, personal, de bani, pentru sine, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-1 face să nu îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, acțiunile săvârșite de două persoane.

Instrumentarea cauzei penale a fost efectuată de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Ivanov Vitalie, pe când reprezentarea acuzării pe caz, a fost asigurată de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia (*procurorul care a participat la dezbaterile judiciare și a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpaților*).

La etapa cercetării judecătorești, au fost administrate toate probele acuzării, inclusiv probele materiale (*înregistrările audio, copii ale actelor emise de către autoritățile statului în legătură cu cazul de contrabandă comis de către XXXXXX XXXXXX*), poziția aferent învinuirilor aduse, nu s-a schimbat, or, martorii pe caz au dat declarații similare celor de la etapa urmăririi penale.

Fiind audiat, inculpatul XXXXXX XXXXXX a comunicat că, în realitate nu avea posibilitatea și nici nu urmăreau scopul de a influența angajații din cadrul Serviciului Vamal, acționând exclusiv cu scopul stingerii unei datorii financiare pe care o avea față de XXXXXX XXXXXX, dar i-a comunicat că [...].

Inculpatul XXXXXX XXXXXX a declarat că nu a comis infracțiunea și a acționat la solicitarea lui XXXXXX XXXXXX, fiind prezent la discuțiile acestuia cu XXXXXX XXXXXX.

În cadrul dezbaterilor judiciare, deși nu au fost administrate alte probe, care ar schimba starea de fapt pe dosar, care ar influența într-un fel sau altul calificarea acțiunilor inculpatului, procurorul Mirandolina Sușițaia, în discursul său, a solicitat instanței de judecată ai recunoaște vinovați pe XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX de săvârșirea contravenției prevăzute de art.106 din Codul contravențional, *cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere*, iar potrivit art.30 din Codul contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, a înceta procesul.

În motivarea soluției, procurorul a invocat că, părțile pe caz (*denunțatorul și inculpații*) sunt în prezenta unui raport civil, totodată, nu este probată influența inculpaților asupra colaboratorilor vamali.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, Sediul Buiucani, din 26.10.2021, XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX au fost achitați pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute

de art.326 alin.(2) lit. b) din Codul penal, pe motiv că faptele inculpaților nu întrunesc elementele infracțiunii menționate.

Pentru a adopta sentința, instanța de judecată a reținut că, prin solicitarea de recalificare a acțiunilor inculpaților potrivit unei norme contravenționale, elementele căreia nu se regăsesc în acțiunile inculpaților, acuzatorul de stat a renunțat la învinuirea înaintată.

Ca rezultat al adoptării sentinței, conducerea Procuraturii Anticorupție, statuând legalitatea poziției acuzatorului de stat, a dispus substituirea procurorului Mirandolina Sușițaia cu un alt procuror și contestarea sentinței, solicitând condamnarea inculpaților în ordinea art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În motivarea soluției propuse pe dosar, procurorul Mirandolina Sușițaia a reținut fapte și circumstanțe care sunt improprii faptei incriminate inculpaților și contravin poziției acesteia pe caz și anume în partea descriptivă a discursului a menționat că, *„totodată, nu este probat în careva mod faptul că la ziua restituirii unității de transport, cineva dintre colaboratorii vamali, sau chiar Xxxxxx Xxxxxx a primit sau ar fi pretins careva mijloace financiare de la Xxxxxx Xxxxxx sau de la Xxxxxx Xxxxxx”*.

Faptele de pretindere și primire a mijloacelor financiare de către angajații Serviciului Vamal nu au nimic comun cu faptele incriminate inculpaților, aceste acțiuni fiind improprii cazului dat.

În vederea motivării poziției de recalificare a faptelor inculpaților, acuzatorul de stat face trimitere la circumstanțe cunoscute în cadrul instrumentării cauzei penale, care nu au legătură cu cazul de trafic de influență, fapte care nu sunt necesare de constatat și care nu schimbă calificarea acțiunilor inculpaților pe caz, menționând că, *la etapa cercetării judiciare cet. Xxxxxx Xxxxxx a recunoscut că practică reutilizarea fără licență sau permisiune a unităților de transport din marfare în cele pentru transportarea pasagerilor, precum și tot el efectuează instalarea artizanală a ascunzișurilor pentru transport de țigarete sau alte mărfuri ”*.

Prezentarea acestei informații diminuează din încrederea martorului și prejudiciază aspectul probant al declarațiilor prezentate de către acesta, iar într-un final procurorul Mirandolina Sușițaia a pledat la vinovăția inculpaților în comiterea unei fapte prejudiciabile, respectiv urmând să probeze vinovăția acestora.

Procurorul Mirandolina Sușițaia a pledat pentru recalificarea acțiunilor inculpaților potrivit contravenției de cauzare de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, motivând prin faptul că nu a existat o careva influență din partea inculpaților asupra colaboratorilor vamali, nu au existat acțiuni de pretindere sau primire a mijloacelor financiare din partea angajaților Serviciului Vamal, însă în discurs indică argumente care incrimă acțiunile inculpaților și anume: *„Pentru calificarea juridică a infracțiunii prevăzute la art. 326 din Codul penal, este suficient faptul că făptuitorul să creeze impresia că are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, persoane publice străine, funcționar internațional, pentru a-l face să îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite”,* acțiuni (aparente) care s-au constatat în cadrul procesului penal și se conțin în declarațiile atât a inculpaților, cât și a martorului (denunțatorului), fiind reflectate și în discursul

acuzatorului de stat.

Reiterând cele expuse, se creează impresia că acuzatorul de stat, Mirandolina Sușițaia a urmărit scopul de a induce în eroare instanța de judecată, făcând trimitere în cadrul discursului său la concluzii din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție „*Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție*” nr. 11, din 22.12.2014, prin care deja sugerează că în acțiunile inculpaților se regăsesc elementele componente de infracțiune.

Constatând (*în opinia procurorului Mirandolina Sușițaia*) că fapta inculpaților nu întrunește elementele componente de infracțiune prevăzute de art.326 din Codul penal și cunoscând constatările Hotărârii Plenului curții Supreme de Justiție „*Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție*” nr. 11, din 22.12.2014, procurorul Mirandolina Sușițaia nu a calificat acțiunile inculpaților potrivit art.190 din Codul penal, dar eronat a orientat instanța de judecată asupra calificării acțiunilor inculpaților potrivit unei norme contravenționale, semnele căreia nu se regăsesc în acțiunile făptașilor, or, pe caz martorului XXXXXX XXXXXX i-a fost cauzat un prejudiciu în sumă de 3500 euro, mijloace financiare care au fost însușite de către inculpați.

Acțiunile procurorului Mirandolina Sușițaia contravin prevederilor:

– Art. 1 alin.(1) și (2) din Codul de procedură penală, care stabilesc că, *procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces și a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată;*

– Art.51 alin.(3) din Codul de procedură penală, care stabilește că, *la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii;*

– Art.2 din Codul penal, care stabilește că, *legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orânduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept;*

– Art.113 alin.(1) și (2) din Codul penal, care stabilește că, *se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componente de infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători;*

– Art.4 și 7 al Legii cu privire la Procuratură, potrivit cărora, *procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.*

Procurorul este obligat, prin întreaga sa activitate, să asigure supremația legii,

să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fata legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora, să respecte Codul de etică al procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

Totodată, acțiunile acesteia contravin prevederilor ordinului Procurorului General nr.x/xx, din 02.01.2018, „*Cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești*”, prin care se stipulează în: Pct.8 „*Dacă în cadrul judecării cauzei se constată că încadrarea juridică a acțiunilor nu corespunde circumstanțelor cazului, procurorul, prin ordonanță, în condițiile art.325 alin. (2) Cod de procedură penală va formula o nouă învinuire, dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Înaintarea noii acuzări se face în instanță, în prezenta inculpatului și apărătorului, cu audierea obligatorie a inculpatului pe marginea acesteia*”;

– Pct.17 „*în discursul său acuzatorul de stat își expune argumentat opinia vis-a-vis de fapta infracțională săvârșită de inculpat, încadrarea juridică a acesteia în baza legii penale, pedeapsa corect individualizată care urmează a fi aplicată inculpatului, categoria penitenciarului, acțiunea civilă, soarta corpurilor delict, cheltuielile judiciare, alte chestiuni stipulate în art.385 Cod de procedură penală*”;

– Pct.18 „*în cazul insuficienței probelor pentru solicitarea condamnării inculpatului, acuzatorul de stat va informa în prealabil despre aceasta procurorul - șef și printr-o notă argumentată, în formă scrisă, procurorul-șef al Direcției judiciare. În asemenea situații, procurorul-șef al Direcției judiciare a Procuraturii Generale va convoca o ședință în cadrul căreia vor fi analizate probele cercetate și, eventual, identificate procedee legale prin care să se extindă volumul probatoriului necesar a fi administrat, astfel încât pe caz să fie adoptată o decizie legală. Chestiunile dezbătute în cadrul ședinței se vor consemna într-un proces-verbal, care se va anexa la dosarul de control*”.

Acțiunile acuzatorului de stat Mirandolina Sușițaia de reîncadrare ilegală a acțiunilor inculpaților conform legislației contravenționale; de studiere superficială a materialelor cauzelor penale; de neintervenire cu prezentarea probelor suplimentare, pentru a menține situația constatată la etapa urmăririi penale; de neprezentare la timp a raportului special, notei despre insuficiența probelor pe caz, pentru ca în caz de necesitate procurorul-șef al Direcției judiciare a Procuraturii Generale să convoace o ședință de analizare a probelor cercetate și identificare a procedeele legale pentru a fi adoptată o decizie legală, au și condiționat direct adoptarea sentințelor de achitare a inculpaților, cât și la eschivarea inculpaților de la răspundere penală.

Astfel, procurorul Mirandolina Sușițaia, prin acțiunile/inacțiunile sale la reprezentarea în instanța de judecată învinuirea în numele statului în cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin.(1¹) Cod penal și cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, a încălcat drepturile și libertățile fundamentale a cetățenilor, producând atingere onoarei și imaginii procuraturii, manifestate prin încălcarea prevederilor art.1 alin.(1),(2), 51, 320 alin.(4), 327 și 461 alin.(5) din Codul de procedură penală; art.2 și 113 alin.(1),(2) Cod penal și principiul supremației legii, prevăzut în pct.6.1.1; 6.1.2, 6.1.4 și 6.1.5 din Codul de etică a procurorilor, potrivit căroră „*procurorul trebuie să*

respecte legislația națională și internațională la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile prevăzute art.6 CEDO, actele normative ale procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să acționeze în mod echitabil și onest; să respecte drepturile și interesele legitime ale participanților la proces, să conștientizeze că acționează din numele societății și în interes public și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean”. La fel acțiunile procurorului contravin prevederilor pct.17 din ordinul PG nr.x/xx din 02.01.2018, potrivit căruia „în discursul său acuzatorul de stat își expune argumentat opinia vis-a-vis de fapta infracțională săvârșită de inculpați, încadrarea juridică a acesteia în baza legii penale”, concluzionând încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute în art.38 lit. a) și b) din legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Comiterea acestor abateri disciplinare se confirmă prin:

– Discursul acuzatorului de stat pe cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin.(1¹) Cod penal în care solicită de al recunoaște vinovat pe Xxxxxx Xxxxxx în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 312 din Codul contravențional și a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă, în mărime de 90 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate în domeniul jocurilor de noroc pe un termen de un an. În baza art. 30 din Codul contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională, a înceta procesul în privința lui Xxxxxx Xxxxxx,

– raportul-special și nota-informativă a adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Lilia Pacișina, din 28.06.202, potrivit căruia „procurorul Mirandolina Sușițaia a comunicat, că sentința a fost raportată procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Vladimir Adam, urmare a cărei discuții s-a stabilit că sentința este una motivată, iar contestarea acesteia a fost considerată inoportună”.

- tabelului aferent sentințelor adoptate de către instanțele de judecată cu participarea procurorilor în Procuratura Anticorupție din 26.03.2021 în care este indicat că sentința de achitare a lui Xxxxxx Xxxxxx din 18.03.2021 este ilegală.

– raportul-special a procurorului, șef adjunct-interimar al Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Ion Muntean, din 27.10.2021, potrivit căruia, motiv al achitării inculpaților Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx a servit faptul că acuzatorul de stat în cadrul dezbaterilor judiciare a renunțat la învinuirea penală.

– discursul acuzatorului de stat cauza penală nr. Xxxxxx Xxxxxx de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin.(2) lit. b) din Codul penal s-a solicitat de ai recunoaște vinovați pe Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 106 din Codul contravențional și în baza art. 30 din Codul contravențional, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională de a înceta procesul,

– nota informativă pe cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx, întocmită de procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Sergiu Bursacovschi, numai la insistența lui la 30.03.2021 procurorul Mirandolina Sușițaia i-a remis prin poșta electronică copia

sentinței de achitare a lui XXXXXX XXXXXX, menționând verbal poziția de contestare a sentinței ca fiind una ilegală. La 08.06.2021, repetat solicitând de la acuzatorul de stat apelul și raportul special a aflat că sentința de achitare nu a fost contestată, iar raportul special îl va primi. La 21.06.2021 prin poșta electronică a recepționat o notă în care se indica că în acțiunile lui XXXXXX XXXXXX nu sunt prezente elementele infracțiunii și precum că raportul special a fost perfectat anterior la 08.04.2021 cu nr. XXXX;

– copia sentinței Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru din 18.03.2021;

– explicația procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, Vladimir Adam, (dosarul de control în privința lui XXXXXX XXXXXX a fost constituit în baza copiei discursului acuzatorului de stat Mirandolina Sușițaia, prezentat de către procurorul zonal Sergiu Bursacovschi, iar apoi restituit pentru completarea lui, conform ordinului Procurorului General nr.x/xx din 02.01.2018, în raportul săptămânal privind rezultatele examinării cauzei penale de achitare a lui XXXXXX XXXXXX la compartimentul legalității s-a indicat ca fiind ilegală;

– copia raportului special și alte copii de documente, care necesitau a fi expediate în adresa Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, nu au fost prezentate în termen. Despre necontestarea sentinței a fost informat de către procurorul zonal Sergiu Bursacovschi, care a solicitat de la Procuratura Anticorupție copia cererii de apel pentru a fi atașată la dosarul de control. Careva ședințe pe caz despre punerea în discuție a legalității sentinței nu convocat cu întocmirea unui proces verbal, deoarece aceasta nu este reglementat de către actele departamentale;

– răspunsul Adjunctului Procurorului General interimar, Marcel Dimitraș din 10.03.2022 în cancelaria Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, nu a fost stabilit careva proces-verbal ce ar confirma organizarea unei ședințe de lucru cu obiectiv de discuție a cauzei penale în privința lui XXXXXX XXXXXX, achitat prin sentința Judecătoriei Chișinău din 18.03.2021 de comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin. (1¹) din Codul penal.

Procedura disciplinară conform deciziei din 20.04.2022

Cu referire la sesizare

La data de 14.03.2022, Procurorul General interimar Dumitru Robu, a sesizat Consiliul Superior al Procurorilor cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare comise de către procurorul, în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, în legătură cu pornirea urmăririi penale în baza art.330² alin.(2) din Codul penal în privința procurorului Mirandolina Sușițaia.

Circumstanțele reținute în sesizare cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară

Autorul sesizării informează despre pornirea urmăririi penale în privința procurorului în procuratura Anticorupție Mirandolina Sușițaia, în temeiul bănuielii rezonabile precum că a fost comisă infracțiunea prevăzută de art.330² alin.(2) din Codul penal, cauzei penale fiindu-i atribuit numărul XXXXXXXXX. Temei pentru pornirea urmăririi penale au servit probele administrate în cadrul procesului penal inițiat în temeiul informațiilor prezentate de către Serviciul de Informații și

Securitate, prin care s-a constatat existența bănuielii rezonabile precum că, Mirandolina Sușițaia a comis acțiuni de îmbogățire ilicită.

Acuzația disciplinară constatată de Inspekția Procurorilor

La 25.02.2022, Procurorul General interimar, Dumitru Robu a pornit urmărirea penală în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 330² alin.(2) din Codul penal.

Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit sesizarea și rezultatele analizei operaționale, prezentate de Serviciul de Informații și Securitate, potrivit cărora se determină că procurorul Mirandolina Sușițaia deținere personal și prin intermediul unui terț bunuri valoarea cărora, depășește substanțial mijloacele dobândite, și care nu aveau cum să fie obținute licit, acțiuni săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică.

Efectuarea urmăririi penale a fost dispusă procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Tudor Bordan.

Potrivit ordonanței de recunoaștere în calitate de bănuț din 18.03.2022, [...].

Doamna Mirandolina Sușițaia deține funcția de procuror și, în conformitate cu prevederile art. 6 alin.(3) lit. d) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, este obligată să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii și să afecteze prestigiul profesiei de procuror. Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr.4 din 27.05.2016, este un document public, care stabilește principiile și conduită ale procurorului în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu și în viața privată și în sensul lit. b) alin.(3) art.6 din Legea cu privire la Procuratură respectarea acestuia este una din obligațiile procurorului.

Acțiunile procurorului Mirandolina Sușițaia reprezintă manifestări de corupție, îmbogățirea ilicită este un act conex actului de corupție, iar procurorul prin natura funcției sale trebuie să fie conștient de faptele și actele de corupție. Faptele coruptibile ce se referă la încălcările obligațiilor stabilite agenților publici, în conformitate cu prevederile Legii nr.82/2017 a integrității constituie abatere disciplinară (art.45-46 din lege).

Cu referire încălcare gravă a legii. Potrivit materialelor la persoana cu funcție de demnitate publică Mirandolina Sușițaia a fost stabilită o diferență de 1 543 475,45 lei dintre venituri în sumă de 4 975 524, 56 lei și cheltuieli în sumă de 6 519 000,01 lei, ceea ce conform art.126² din Codul penal constituie o depășire substanțială, de peste 60 salarii medii lunare pe economie pentru anul 2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.923 din 22.12.2020 potrivit căreia cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021, era în mărime de 8716 lei.

Conform pct.6.1.1. din Codul de etică al procurorilor, procurorii trebuie să respecte legislația națională și actele departamentale și interdepartamentale și cele ale organelor de autoadministrare alte organelor procuraturii și pct.6.6.7 procurorul trebuie să nu tănuiască și să nu denatureze informațiile privind averile deținute și conflictele de interes, acestea urmând a fi făcute publice în virtutea funcției.

Prin urmare, procurorul Mirandolina Sușițaia nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute la art.6 alin.(3) lit. b) și d) din Legea cu privire la Procuratură, iar faptele

comise constituie abateri disciplinare de dispozițiile art.38 lit. e) și f) din Legea cu privire la Procuratură: încălcarea gravă a legii și atitudine nedemnă, manifestări sau mod de viață care adus atingerea onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

Comiterea abaterii disciplinare de către procurorul Mirandolina Sușițaia se confirmă prin:

- ordonanța Procurorului General interimar din 25.02.2022, de pornirea urmăririi penale;

- ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Tudor Bordan din 18.03.2022 de recunoaștere în calitate de bănuț.

Procedura în cadrul Colegiului de disciplină și etică

Colegiul de Disciplină și Etică notează că procedura de citare a părților în cadrul ședințelor s-a realizat în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică.

Conform acuzației disciplinare prevăzute în Decizia din 09.12.2021, din perspectiva disciplinară, reieșind din particularitățile speței, fapta procurorului Mirandolina Sușițaia, se încadrează juridic în baza art.38 lit. a) și f) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3), și anume lit. a).

Conform acuzației disciplinare reflectate în decizia din 16.03.2022 din perspectiva disciplinară, ținând cont de cele menționate supra, acțiunile/inacțiunile dnei Mirandolina Sușițaia constituie abatere disciplinară prevăzută în art.38 lit. a) și b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adică *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept.*

Conform acuzației disciplinare expuse prin Decizia din 20.04.2022, procurorul Mirandolina Sușițaia nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute la art.6 alin.(3) lit. b),d) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, iar faptele comise constituie abateri disciplinare prevăzute de art.38 lit. e) și f) din Legea nr.3/2016 încălcarea gravă a legii și atitudine nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

Având în vedere că toate sesizările și cauzele disciplinare se referă la același procuror, în scopul examinării obiective și operative a procedurilor disciplinare, de către Colegiul de disciplină și etică s-a dispus conexarea cauzelor disciplinare într-o procedură unică.

Poziția reprezentantului Inspecției procurorilor

În ședințele Colegiului de disciplină și etică, Inspecția Procurorilor a fost reprezentată de către Inspectorul Constantin Miron, care a susținut parțial Rapoartele privind rezultatele verificării sesizării cu privire la faptele ce pot constitui abateri disciplinare și a relatat următoarele:

Procedura disciplinară conform deciziei din 09.12.2021.

1) Referitor la capătul de acuzație că a primit flori de la învinuitul Xxxxxx Xxxxxx înainte de ședința de judecată din 13.07.2021, la cafea cu martor și suspect în dosarele penale.

Observăm că nu au fost administrate careva probe pertinente și concludente care ar demonstra comiterea unei astfel de fapte, expuse doar în mass media, fără confirmare obiectivă, iar conform principiului prezumției nevinovăției în coraport cu prevederile art.6 CEDO dreptul la un proces echitabil, toate dubiile urmează a fi apreciate în favoarea persoanei acuzate.

2) Cu referire la acuzația disciplinară precum că Mirandolina Sușițaia s-a prezentat la procurorul ierarhic cu un proiect al scrisorii pe numele directorului CNA, privind acordarea permisului de acces în incinta instituției a cet. Xxxxxx Xxxxxx, ca rezultat invocându-se aflarea ilegală a unei persoane străine în biroul procurorului și accesul la procesele penale, din materialele procedurii observăm că cet. Xxxxxx Xxxxxx a fost la interviu la procurorul șef interimar al procuraturii Anticorupție, S.Gavajuc, după care a semnat declarația de nedivulgare a datelor devenite cunoscute. Ulterior demersul a fost semnat de către procurorul Lilia Pacișina, care era procuror adjunct interimar al Procuraturii Anticorupție, iar cardul de acces a fost eliberat de conducerea Centrului Național Anticorupție. În acest sens, simplul proiect al unui demers, nu produce efecte juridice, în speță, actele care acordă anumite drepturi au fost semnate de alte persoane, conducători a instituției, în atribuțiile cărora intră organizarea și funcționarea, adică acțiuni care prin sine nu pot fi încadrate în abateri disciplinare.

3) Cu referire la acuzația precum că la data de 26.10.2021 procurorul Mirandolina Sușițaia nu s-a prezentat la locul de muncă, din materialele procedurii nu poate fi reținută ca o încălcare a disciplinei de muncă, or, potrivit Ordinului PG nr.xxx-p din 04.07.2019, procurorului Mirandolina Sușițaia i-a fost stabilit un program individual de muncă, de la ora 08.30 până la 12.30 și de la ora 13.00 până la 17.00, cu pauză de masa de 30 minute.

Procedura disciplinară conform deciziei din 16.03.2022.

Procurorul Mirandolina Sușițaia, prin acțiunile/inacțiunile sale la reprezentarea în instanța de judecată învinuirea în numele statului în cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.335 alin.(1¹) Cod penal și cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit. b) Cod penal, a încălcat drepturile și libertățile fundamentale a cetățenilor, producând atingere onoarei și imaginii procuraturii, manifestate prin încălcarea prevederilor art.art.1 alin.(1),(2), 51, 320 alin.(4), 327 și 461 alin.(5) din Codul de procedură penală; art.art.2 și 113 alin.(1),(2) Cod penal și principiul supremației legii, prevăzut în pct.6.1.1; 6.1.2; 6.1.4 și 6.1.5 din Codul de etică a procurorilor, potrivit cărora procurorul trebuie să respecte legislația națională și internațională la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile prevăzute la art.6 CEDO, actele normative ale procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să acționeze în mod echitabil și onest; să respecte drepturile și interesele legitime ale participanților la proces, să conștientizeze că acționează din numele societății și în interes public și se va strădui

să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean. La fel acțiunile procurorului contravin prevederilor pct.17 din ordinul PG nr.x/xx din 02.01.2018, potrivit căruia „ în discursul său acuzatorul de stat își expune argumentat opinia vis-a-vis de fapta infracțională săvârșită de inculpați, încadrarea juridică a acesteia în baza legii penale”.

Acțiunile/inacțiunile dnei Mirandolina Sușițaia constituie abatere disciplinară prevăzută la lit. a) din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adică îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) și anume a obligațiilor prevăzute de lit. a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit. b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; lit. c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale și lit. d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

Cu referire la lit. b) art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, prin Legea nr.200 din 31.07.2023, în vigoare din 04.08.2023 s-a schimbat complet conținutul normei, motiv pentru care, nu poate fi incriminată procurorului abaterea, în redacția nouă – care are cu totul altă incriminare și care nu era prevăzută la data comiterii faptei.

Procedura disciplinară conform deciziei din 20.04.2022.

Potrivit acuzației, acțiunile procurorului Mirandolina Sușițaia reprezintă manifestări de corupție, îmbogățirea ilicită este un act conex actului de corupție, iar procurorul prin natura funcției sale trebuie să fie conștientă de faptele și actele de corupție. Faptele coruptibile ce se referă la încălcările obligațiilor stabilite agenților publici, în conformitate cu prevederile Legii nr.82/2017 a integrității constituie abatere disciplinară.

Prin urmare, procurorul Mirandolina Sușițaia nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute la art.6 alin.(3) lit. b), d) din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, iar faptele comise constituie abateri disciplinare prevăzute de art.38 lit. e) și f) din Legea nr.3/2016 – încălcarea gravă a legii și atitudine nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii sau care încalcă Codul de etică al procurorilor.

Având în vedere practica constantă a Colegiului de disciplină și etică, dar și a Consiliului Superior al Procurorilor, *antrenarea răspunderii disciplinare a procurorilor presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:*

- existența unei valori sociale lezate, constând în obligațiile de serviciu și normele de conduită stabilite prin legi, regulamente sau Codul de etică al procurorilor;
- existența unui subiect al abaterii disciplinare, respectiv un procuror care este în raporturi de muncă cu Procuratura la data comiterii abaterii disciplinare;
- existența unei fapte prin care sunt nerespectate fie una sau mai multe obligații de serviciu, fie principii de etică;
- existența unei urmări prejudiciabile;

- existența unei legături de cauzalitate între fapta comisă și rezultatul produs;
- vinovăția procurorului care comite abaterea disciplinară, manifestată fie sub forma intenției, fie sub forma neglijenței grave.

Articolul 6 alin.(3) lit. g) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, prevede nerespectarea obligației procurorului de a depune, în condițiile legii, declarația de avere și interese personale.

Iar pct.6.6¹.7 din Codul de etică, prevede că procurorul trebuie să nu tăinuiască și să nu denatureze informațiile privind averile deținute sau conflictele de interes, acestea urmând a fi făcute publice în virtutea funcției.

Obligativitatea și condițiile depunerii de către procuror a declarației de avere și interese sunt prevăzute în dispozițiile art. 5-7 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Această îndatorire a procurorului ține de respectarea principiului integrității, care presupune, printre altele, și o transparență în ceea ce privește veniturile și averea, precum și a intereselor personale.

Nerespectarea dispozițiilor privind depunerea declarațiilor pot atrage răspunderea disciplinară a procurorului în condițiile art. 38 lit. a) din Legea 3/2016.

Conduita ilicită a procurorului constă în omisiunea de a depune declarația de avere sau interese. Pentru reținerea abaterii disciplinare este necesar ca această omisiune să fie expresia unui refuz care nu are o justificare reală și temeinică.

Forma de vinovăție este cea a intenției, întrucât refuzul procurorului de a îndeplini această îndatorire este voit și conștient.

În speță este constatat ca dna Mirandolina Sușițaia a depus declarațiile de avere și interese personale, însă este acuzată penal, ca și disciplinar, pentru pretinse fapte de îmbogățire ilicită. Mai mult ca atât, această normă nu a fost constatată și nici incriminată procurorului.

Este de menționat că, din actele de acuzare penală/disciplinară, dnei Mirandolina Sușițaia i se incriminează comiterea faptei de îmbogățire ilicită (art.330² alin.(2) Cod penal).

Latura obiectivă a abaterii disciplinare de la lit. g) din art.38 Legea nr.3/2016, constă în încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. Încălcarea obligației, se referă la acțiuni sau inacțiuni ale procurorului care favorizează corupția, fie prin tolerarea unor acte corupte, fie prin participarea activă la acestea. Această încălcare presupune obligația procurorului de a nu admite manifestări de corupție.

Prin expresia „*manifestări de corupție*” art. 3 din Legea nr.82/2017 prevede următoarea explicație – „actele de corupție și cele conexe lor, precum și faptele coruptibile, specificate la cap. VI”.

Articolul 44 din Legea integrității nr.82/2017, definește expres modalitățile de realizare a actelor de corupție.

Concomitent art.45 al Legii supra menționate prevede „*Actele conexe actelor de corupție reprezintă infracțiuni și contravenții, săvârșite în sectorul public și în cel privat, a căror sancționare este prevăzută de Codul penal și Codul contravențional.*

Sunt infracțiuni următoarele acte conexe actelor de corupție, care au fost săvârșite împreună sau în legătură directă cu un act de corupție: lit. k) tănuirea averii și a intereselor personale de către declaranții din sectorul public; lit. m)

îmbogățirea ilicită; lit. n) încălcarea regimului de confidențialitate a informațiilor din declarațiile de avere și interese personale.

Pentru a arata legătura de cauzalitate este important de demonstrat că comportamentul procurorului a avut un impact direct asupra manifestării corupției, contribuind la perpetuarea acestora sau la crearea unui mediu propice pentru corupție.

Latura subiectivă a abaterii disciplinare, adică vinovăția, în cazul acestei abateri disciplinare, poate lua doar forma intenției directe sau indirecte.

Abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. g) are o serie de elemente comune cu alte abateri disciplinare care pot conduce la situația existenței unei duble încriminări, după cum urmează:

– art. 38 lit. f) *atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale sau prestigiului Procuraturii;*

– art. 38 lit. f¹) *„încălcarea Codului de etică al procurorilor”;*

Norma specială care se va reține este art. 38 lit. g) din Legea nr. 3/2016, care face referire explicită la încălcarea regimului de integritate instituțională, reglementat de Legea nr. 325/2013, privind evaluarea integrității instituționale.

Având în vedere că de către Inspekția Procurorilor, în decizia din 20.04.2022 nu este constatată și nici incriminată comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. g) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, normă specială, în prezent nu pot fi constatate și incriminate alte fapte decât cele pentru care a fost sesizat Colegiul de disciplină și etică, urmând a fi adoptată o hotărâre în baza materialelor cauzei disciplinare, să fie constatată abaterea disciplinară prevăzută la lit. f) din art.38 Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (în redacția de până la 04.08.2023) fie f¹ actual.

La fel, având în vedere modificările operate, în timp, și anume prin Legea nr.200 din 31.07.2023, în vigoare din 04.08.2023, a fost abrogată lit. e), motiv pentru care, în prezent, nu poate fi incriminată procurorului.

De asemenea, așa cum anterior, în spețe similare, referitor la pretinse acțiuni de îmbogățire ilicită, Colegiul de disciplină și etică, a concluzionat că aprecierea despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricăror dubii rezonabile, în condițiile în care examinarea cauzei penale este în desfășurare, dna Mirandolina Sușițaia se bucură de prezumția nevinovăției, până la rămânerea definitivă a unei eventuale hotărâri judecătorești pe caz, adoptată în cadrul procesului penal.

Ținând cont că sunt invocate pretinse abateri disciplinare comise în cadrul activității procesuale, conform *art.40 alin.(2) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în redactarea în vigoare la data comiterii acestora și până la data de 04.08.2023*, termenul de tragere la răspundere disciplinară în cazurile respective constituie 3 ani. La 04.11.2023 prin efectul Legii nr.200/2023, termenele de tragere la răspundere disciplinară au fost suspendate, fiind reluate la data de 09.09.2024 (*o perioadă de 10 luni și 5 zile*).

Astfel cu referire la acțiunile/inacțiunile acuzatorului de stat Mirandolina Sușițaia, în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX, finisate cu sentința judecătoreiei Chișinău sediul Centru din 18.03.2021-termenul s-a prescis la 21.01.2025.

Cu referire la acțiunile/inacțiunile acuzatorului de stat Mirandolina Sușițaia, în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, finisate cu

sentința judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 26.10.2021 – termenul sa prescris la 31.08.2025.

În rest, sunt invocate pretinse abateri disciplinare legate de etică și disciplină, conform *art.40 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în redactarea în vigoare la data comiterii acestora și până la data de 04.08.2023*, termenul de tragere la răspundere disciplinară în cazurile respective constituie 1 an, adică a expirat.

În acest sens, în temeiul pct.68 lit. b) din Regulamentul Colegiului de disciplină și etică, solicită constatarea abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură (în vigoare la data comiterii faptelor până la data de 04.08.2023) și sistarea procedurii disciplinare, pe motiv că a expirat termenele de prescripție de tragere la răspundere disciplinară.

Pentru acțiunile/inacțiunile comise de procurorul Mirandolina Sușițaia la reprezentarea învinuirii de stat pe cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, de constatat comiterea abaterii disciplinare prevăzute la lit. a) din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adică îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) și anume a obligațiilor prevăzute de lit. a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit. b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; lit. c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale și lit. d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror; cu aplicare sancțiunii disciplinare proporționale.

Poziția reprezentantului autorului sesizării

Reprezentantul autorului sesizării Marian Tomic a solicitat sancționarea disciplinară a procurorului Mirandolina Sușițaia pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), b), e) și f) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

Poziția procurorului Mirandolina Sușițaia

În ședințele Colegiului de disciplină și etică, procurorul M.Sușițaia și apărătorul acesteia au prezentat explicațiile pe marginea procedurii disciplinare, în formă scrisă în fața Colegiului, prin care au solicitat încetarea procedurii disciplinare în privința dânzei, pe motiv că nu a comis o abatere disciplinară în spețele în cauză, relatând în acest sens următoarele:

Cu referire la fondul pretinsei cauze disciplinare

Interacțiunea procurorului în Procuratura Anticorupție Mirandolina Sușițaia cu inculpatul Xxxxxx Xxxxxx, în contextul publicațiilor media cu titlul: *”procurorul care am îngropat Laundromatul” și ”Flori de la Xxxxxx Xxxxxx”*, au fost publicate și conturate cu tentă de discreditare, or cauza penală în care numita susținea acuzarea de stat era de rezonanță, iar fiecare ședință era pe larg mediatizată și monitorizată.

La acest subiect este important de a menționa că orice decizie care este adoptată de procuror reprezintă o exercitare a atribuțiilor de serviciu prin prisma art. 6 al Legii nr. 3/2016 cu privire la Procuratură și art. 52 din Codul de procedură penală, nefiind acceptabile careva imixtiuni în activitatea profesională.

Oricare decizie adoptată de procuror la exercitarea urmăririi penale poate fi anulată sau contestată doar de participanții la proces sau de către procurorul ierarhic superior, or la caz intervenția presei libere și criticele aduse nu se încadrează în norma legală.

Este de remarcat că prin sesizarea formulată, care de facto este o reproducere mot-a-mot a conținutului articolelor din mass-media, este urmărită încălcarea principiului de înlăptuire a justiției, independenței procesuale a procurorului, care se realizează fără careva imixtiune și doar prin prisma respectării principiilor de drept.

La caz, sesizarea reprezintă o acuzație gravă și nefondată, or însuși procurorul Mirandolina Sușitcaia a reclamat în fața Consiliului Superior al Procurorilor circumstanțe care au rezumat în relații ostile la locul de muncă cu autorii sesizărilor (D.Robu, N.Tricoli, M.Cherpec).

Mai mult, expunerile prin care autorul sesizării face referință scoaterea de sub urmărire penală a judecătorilor, în investigarea cauzei penale nr. XXXXXXXX, nu poate forma obiectul unei cauze disciplinare atâta timp cât a fost probat că deciziile au fost supuse controlului judiciar și menținute ca legale.

În speță, sesizarea nu conține nici o probă în acest sens, rezumându-se la copierea aluziilor din presă care au fost orientate în a disemina informații denigratoare despre colectivul Procuraturii Anticorupție, de a crea impresia că în colectiv nu există un consens ba mai mult că efectivul Procuraturii Anticorupție este unul de divergențe și nu există o practică uniformă.

Fiind audiate probele pe aspectul dat, s-a stabilit că în cadrul Procuraturii Anticorupție, colegii nu intervin în cauzele penale din gestiune și nu se expun cu privire la legalitatea deciziilor adoptate, or acesta este o decizie procesuală, determinată de atribuțiile funcționale ale fiecărui procuror și nu poate fi supusă discuțiilor.

Mai mult, procurorul M. Sușitcaia consideră că cele enunțate, adică deciziile adoptate pe cauza penală XXXXXXXX au declanșat reacția lui Dumitru Robu, ori la data de 22.10.2021 numitul a cerut anume nota pe dosarul Laundromat și copiile deciziilor adoptate (nota a fost remisă la data de 25.10.2021 prin cancelaria Procuraturii Generale cu nr. xxxxx) – anexate la procedura disciplinară.

Despre publicația „la cafea cu un suspect”, la caz dl Xxxxxx Xxxxxx.

În contextul în care ultimul a fost audiat în cadrul cauzei penale nr. XXXXXXXX în calitate de martor, iar faptul că expunerile ulterioare ale acestuia în mediul on-line (inclusiv în interviul acordat live), au nemulțumit pe dna Cristina Țărnă sau alți exponenți care au fost vizați în interviu nu este altceva decât o tactică de reacție la cele expuse de dl Xxxxxx Xxxxxx.

Cu toate acestea, însuși cet. Xxxxxx Xxxxxx, fiind audiat a infirmat speculațiile publicate, declarând că nu a avut careva statut procesual pe cauze penale, mai mult, pe cauze din gestiunea dnei Sușitcaia M., precum și a comunicat că a fost supus unui filaj ilegal, fapt pentru care au și fost publicate pozele în spațiul media.

Mai mult, tot XXXXXX XXXXXX a indicat că niciodată nu a transmis careva bunuri, bani, foloase numitei M.Sușițaia, cu ea fiind colegi de serviciu.

Cât ține fotografierea unui procuror în locuri publice sau de agrement, cu diseminarea datelor în spațiul media, este de reținut că o atare practică este una absolut inadmisibilă, nefiind exclusă versiunea filajului ilegal și persecuțiilor profesionale.

În timp ce serveam un ceai la terasa localului public "XXXXXX XXXX", consider că, în cadrul examinării cauzei în fața Colegiului, s-a stabilit că datele expuse în investigația jurnalistică sunt denaturate și vizează proceduri penale și procurori distincți, or conform datelor din Web-document a Procuraturii Anticorupție, cauza penală nr. XXXXXXXXX se află în gestiunea dnei procuror Nadejda Busuioc și nicidecum în gestiunea dnei Mirandolina Sușițaia.

Cu privire la publicațiile media din data de 15.10.2021, prin intermediul purtătorului de cuvânt Mariana Cherpec, unde procuratura Generală a informat mediul on-line despre faptul că: *"Procurora anticorupție, Mirandolina Sușițaia, cea care a dispus scoaterea de sub urmărire penală a judecătorilor moldoveni, implicați în Laundromatul rusesc și a raportat superiorilor că nu există probe în dosarul respectiv, a fost delegată din Procuratura Anticorupție într-o altă instituție. procurorii Sușițaia i-au fost retrase din gestiune dosarele în care figurează XXXXXX XXXXXX, inclusiv și dosarul Laundromatului rusesc, este de notat că acestea conțin constatări nefondate ale vinovăției care ulterior au format obiectul procedurilor disciplinare din speță.*

Aferent publicațiilor și alegerilor telefonice ale cet. XXXXXX XXXXXX, acestea urmează a fi apreciate critic, or aceste probe nu pot fi verificate, nu pot fi confirmate și nu conțin elemente veridice cu privire la circumstanțele cauzelor penale și administrative supuse examinării.

Ce ține de comunicarea cu Comisia de anchetă din cadrul Parlamentului Republicii Moldova pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus la spălarea banilor în proporții deosebit de mari prin intermediul judecătorilor și al instituțiilor financiar-bancare din Republica Moldova, începând cu data de 16.12.2020, la toate solicitările parvenite, au fost furnizate răspunsurile de rigoare în limitele competențelor materiale și funcționale.

Astfel, Comisia a fost informată că: *Legea despre statutul deputatului în Parlament și Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797 -XIII din 02.04.1996, nu prevede dreptul deputatului de a formula indicații sau a cere explicații instituțiilor justiției, totodată Procuratura Anticorupție și-a exprimat disponibilitatea de a conlucra cu comisia de anchetă în limitele stabilite de Codul de procedură penală și principiile de conlucrare ce derivă din Hotărârea Curții Constituționale cu nr.29 din 23.09.2013.*

Faptul că volumul de informații oferite a nemulțumit membrii Comisiei nu reprezintă o abatere disciplinară sau o denigrare a imaginii instituției din partea sa.

Toate răspunsurile sunt atașate la cauza penală, însă din careva motive nu au fost solicitate de inspectorul N.Tricoli, cel puțin pentru a se convinge de examinarea acestora.

Mai mult, în cadrul examinării cauzei disciplinare nici nu au fost prezentate careva probe sau acte de verificare dacă per general au existat careva evidențe a

solicităților și răspunsurilor parvenite de la Comisia de anchetă parlamentară cu Procuratura Anticorupție și Procuratura Generală.

Episodul flori de la Xxxxxx înainte de fuga la Londra.

Conform actelor anexate și martorilor audiați, s-a stabilit că datele enunțate în articol nu corespund realității, or florile care au fost primite de M. Sușițaia au fost livrate prin curier la data de 07 iunie 2021, în ajunul zilei de naștere a fetiței sale minore Xxxxxx Xxxxxx, care este sărbătorită în data de xx iunie, și nicidecum cum se insistă în cele publicate on-line precum că florile ar fi fost primite la data de 13.07.2021.

Mai mult, inspectorul N. Tricolici nici nu a luat în calcul faptul că nu există nici o probă că aceste flori sunt de la numitul Xxxxxx, or că acesta le-a adus personal, inclusiv nici un martor nu a indicat cel puțin indirect asupra unor atare circumstanțe.

Aferent disciplinei executorii în parte ce ține de prezentarea la serviciu în data de 26.10.2021, autorul sesizării a indicat că procurorul M.Sușițaia nu s-a prezentat la timp la serviciu, însă a ezitat a face careva detalii la acest capitol.

Este de menționat că procurorul M.Sușițaia, prin ordin, beneficiază de programul individual de muncă, aprobat prin Ordinul PG nr.xxx-p/2019,

Mai mult, Ion Munteanu, fiind adjunct interimar la Procuratura Anticorupție nici nu putea sa solicite de la subsemnată prezența la Procuratura Anticorupție, or la etapa zilei de 21.10.2021 acesta era delegată la Procuratura Generală, prin ordinul Procurorului General interimar Dumitru Robu, iar din partea șefilor nemijlociți din cadrul Procuraturii Generale careva sesizări de genul dat nu au parvenit,.

Mențiunea precum că sunt zile când șefii și subalternii nici nu intersectează în activitatea de serviciu este una absolut firească.

De asemenea, pe cazul dat nu există careva probe materiale (video, extrase din registre intrare-ieșire), în baza cărora să fi fost posibilă stabilirea timpului de muncă exact pentru ziua de 21.10.2021.

La caz, este de reținut că procurorul M.Sușițaia îmbina activitatea profesională în cadrul Procuraturii Generale și de la procuratura Anticorupție în proces de predare – primire a materialelor și dosarelor din gestiune, or în acest sens au fost prezentate actele de referință, fiind reținută o activitate ce nu a depins direct de angajamentele dnei Sușițaia și de o decizie a administrației Procuraturii Generale și Anticorupție.

Aferent voluntariatului efectuat de dl Xxxxxx Xxxxxx s-a stabilit că acesta fiind absolvent cu licență în drept, persoană care face masteratul în domeniul dreptului și de asemenea care a efectuat stagiul de practică de studii în cadrul Procuraturii municipiului Chișinău a fost desemnat în calitate de stagiar al dnei Mirandolina Sușițaia.

Decizia dată nu a fost una arbitrară, iar solicitantul a fost la un interviu la administrația Procuraturii Anticorupție (Dl. Serghei Gavajuc și dna Lilia Pacișina), care au decis de a admite pe cet. Xxxxxx Xxxxxx la stagiul de voluntariat cu condiția că acesta va respecta toate cerințele de rigoare și se va abține de a divulga date care îi vor deveni cunoscute.

În acest sens a fost semnată declarația de nedivulgare a datelor devenite cunoscute, iar stagiul său rezuma în a efectua voluntariat pe segmentul judiciar.

Astfel, numitul participa cu curatorul său la ședințele de judecată, efectua citarea martorilor și pregătea materialele pentru susținerea acuzării de stat.

Acces la cauze penale aflate în gestiunea dnei M.Sușițaia sau careva alte cauze penale din cadrul Procuraturii Anticorupție, cet.Xxxxxx Xxxxxx nu a avut niciodată.

Pentru a asigura prezența acestuia la voluntariat, ultimului i-a fost perfectat card de acces cu remiterea unei solicitări oficiale în adresa administrației CNA, care au efectuat propriile verificări.

Mai mult, cet. Xxxxxx Xxxxxx a participat de două ori la concursul pentru ocuparea funcției de consultant al procurorului.

Dat fiind faptul că Procuratura Anticorupție și în general, Procuratura nu a primit carnet de voluntariat, acesta nu a fost completat din lipsa sa efectivă de facto, iar despre stagiul de voluntariat careva abateri sau derogări de la legislația în vigoare în comportamentul și atitudinea dlui Xxxxxx Xxxxxx nu au fost reclamate.

Procedura privind susținerea defectuoasă a acuzării de stat

La data de 23.09.2019, prin dispoziția adjunctului Procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Eduard Varzar, susținerea acuzării de stat în cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 335 alin.(1¹) din Codul penal, a fost dispusă procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție, acuzatorilor de stat: Constantin Popa – conducător al grupului; Elena Cazacov; Mirandolina Sușițaia.

Ultima mențiune despre ședință lucrativă la caz a fost efectuată în data de 28.03.2019, la etapa în care acuzatorul de stat renunțase la martorul Xxxxxx Xxxxxx, fiind dispusă – pregătirea pentru audierea inculpatului.

La data de 07.10.2019, prin Încheiere judiciară, a fost admisă cererea apărării cu privire la ”ridicarea excepției de neconstituționalitate” cu remiterea cauzei penale Curții Constituționale și suspendarea examinării cauzei în fond. Ulterior din cauza pandemiei virusului SARS COV -2 (Covid 19) unele ședințe judiciare au fost amânate, inclusiv din motivul concediilor medicale și anuale de odihnă a participanților la proces.

La 21.07.2020, acuzatorul de stat, Mirandolina Sușițaia a cerut în scris demers nr. xxxx, instanței de judecată de a dispune audierea reprezentatului Serviciului Fiscal de Stat, cu titlu de probă suplimentară și absolut necesară, or la caz calculul prejudiciului cauzat – pus la baza acuzării – a fost efectuat de către SFS.

Audiind părțile, instanța a admis cererea procurorului formulată în ordinea art. 327 din Codul de procedură penală și apus în sarcina acuzării prezentarea probei. La 28.07.2020 a fost solicitat SFS în vederea delegării unui specialist pe cauza de control fiscal ”Xxxxxx Xxxxxxx Xxxxxxx”, la care SFS a delegat în data de 04.08.2020 specialistul dna Xxxxxx Xxxxxx – inspector principal din cadrul Direcției control fiscal post operațional nr. 6 a Direcției generale administrare fiscală a mun. Chișinău. În cadrul cercetării judiciare, specialistul a indicat că: [...].

În contextul celor expuse Direcția judiciară din cadrul procuraturii Generale a reținut următoarele derogări comise de acuzatorul de stat:

1. studierea superficială a materialelor cauzei penal, or la caz nu s-a indicat în actul de sesizare cum a fost apreciată superficialitatea, inclusiv nefiind întocmit careva act de constatare în acest sens, fiind o presupunere abuzivă;

2. Acuzatorul de stat nu a identificat și lichidat erorile admise la urmărirea penală - în atare circumstanțe autorul sesizării urma a atrage cel puțin și pe acel procuror care a efectuat urmărirea penală defectuos - la caz procurorul Veaceslav

Potîngă, fără a se ține cont de faptul că nici la ziua curentă pe cauza penală de bază din care a fost disjungat episodul "Xxxxxx" nu are o finalitate, fiind la etapa urmăririi penale. Mai mult, nici nu ține de atribuțiile acuzatorului de stat de a constata că urmărirea penală a fost sau nu efectuată defectuos, or acesta prerogativă revine procurorului ierarhic superior;

3. Prejudiciul cauzat statului – 533 886 lei – specialistul SFS a explicat că în cazul „Xxxxxx Xxxxxxx Xxxxxxxx,, nu există prejudiciu cauzat, inclusiv prin decizie judiciară irevocabilă fiind anulat actul de control fiscal (a se vedea expunerile supra);

4. La fila 4 a sesizării autorul invocă, prin supoziții că acuzatorul de stat Mirandolina Sușițaia „intenționat a operat cu inducerea instanței în eroare”, fără a se expune prin care modalitate a efectuat o atare acțiune, care este impactul acesteia și mai mult, și-a permis a da o apreciere subiectivă cu tentă de acuzare fără careva suport probatoriu;

5. Este absolut neîntemeiată alegația conform căreia autorul sesizării indică că procurorul Sușițaia trebuia să recalifice acțiunile inculpatului în baza art. 241 alin. (1) lit.a) din Codul penal - Practicarea ilegală a activității de întreprinzător, soldată cu obținerea unui profit în proporții mari, săvârșită prin: a) desfășurarea activității fără înregistrare (reînregistrare), licență și/sau fără autorizare obligatorii, conform legii, pentru desfășurarea activității în cauză.

La caz a fost stabilit cert în cadrul audierii reprezentantului SFS dna Xxxxxx Xxxxxx, inspector principal din cadrul Direcției control fiscal post operațional nr. 6 a Direcției generale administrare fiscală a mun. Chișinău, care a explicat că în speța Xxxxxx Xxxxxxx Xxxxxxxx nu există prejudiciu iar actul de control a fost anulat. Cu toate acestea, deși M.Sușițaia a solicitat administrarea probei respective, din conținutul audierilor rezultă cert că acuzatorul de stat a încercat a proba măcar această componentă, însă declarațiile specialistului SFS și decizia judiciară menționate mai sus nu au permis invocarea calificativului, soldată cu obținerea unui profit în proporții mari. Deși circumstanțele date sunt cert clare din discursul acuzatorului de stat și sentința propriu-zisă, autorul sesizării a "închis ochii" la aceste date.

6. Derogarea de la prevederile Articolului 461 - Încetarea procesului contravențional în ședință de judecată care statuează că: în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

În pofida acestui fapt, autorul sesizării neglijează faptul că norma citată este aplicabilă dacă instanța judecă un proces contravențional și nu unul penal, iar la caz acuzatorul de stat s-a expus asupra calificării și doar după acesta asupra aplicării termenului de prescripție, or atare prerogativă este una obligatorie.

7. Se mai invocă în actul de sesizare faptul că: acuzatorul de stat M.Sușițaia a încălcat un șir de acte normative și instituționale fără a fi enumerate acestea, or la caz orice acuzare cu titlu de neîndeplinire a atribuțiilor de serviciu urma a fi clară și argumentată, nu exhaustiv pretinsă sau presupusă;

8. Aferent coordonării cu dl. Vladimir Adam - Șef al Secției judiciar-penale din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, iarăși autorul sesizării confundă lucrurile și induce în eroare asupra circumstanțelor de fapt, or la caz așa numita

convorbire cu numitul a avut loc oficial, prin prezentarea în adresa Direcției judiciare a unui răspuns în data de 21 iunie 2021 nr. xxx ca răspuns la solicitarea nr. x/x-xxx/xx-xxxx din 14.06.2021.

9. Nu sunt clare alegațiile autorului sesizării cu privire la aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept, or în atare spețe nici nu există o practică sau careva recomandare enunțată sau elaborată de Direcția de profil.

10. Este de menționat că la momentul pronunțării sentinței, accesul părților în incinta instanței judiciare a fost interzis (reieșind din recomandările de securitate pe timp de pandemie), iar decizia a fost solicitată inclusiv în formă scrisă, parvenind în adresa Procuraturii Anticorupție în ultima zi a termenului de atac.

Decizia cu privire la necontestarea acesteia a fost determinată exclusiv de argumentările instanței, acestea fiind apreciate ca fiind plauzibile. Pe cazul dat, consider cu fermitate că a acționat corect, prin prisma prevederilor legale cu respectarea principiilor unui proces penal.

Pe cazul dat, la sesizarea procurorului Sergiu Bursacovschi a fost inițiat proces penal, invocând careva neglijență în serviciu, la care în data de 09.03.2022, PCCOCS a dispus refuzul în începerea urmăririi penale (decizia a fost anexată).

Totodată, la data de 03.10.2025, Curtea Supremă de Justiție, examinând cauza civilă și de contencios administrativ la Dosarul nr. xra-xxx/25 NR. PIGD x-xxxxxxxx-xx-xra-xxxxxxxx, în temeiul Legii nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, a decis:

– *Admite recursurile declarate de Ministerul Justiției și de Procuratura Generală.*

– *Modifică decizia din 19 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, adoptată în cauza civilă Xxxxxx Xxxxxx împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală privind repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, în partea ce ține de cuantumul sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral, prin diminuarea sumei de la 250.000 (două sute cincizeci de mii) lei la 200.000 (două sute mii) lei. În rest, menține decizia din 19 februarie 2025 a Curții de Apel Centru.*

– *Decizia este irevocabilă.*

Astfel, conform constatărilor CSJ, s-a stabilit în pct. 14, Instanța de apel a constatat că [...].

Suplimentar în cadrul ședințelor Colegiului, inclusiv prin confirmarea autorului sesizării s-a stabilit că cauza penală principală din care s-a disjunctat cauza penală în privința lui Xxxxxx Xxxxxx, se află încă la etapa urmăririi penale, în gestiunea Procuraturii municipiului Chișinău, oficiul Centru.

Cauza penală Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx: prin prisma acuzațiilor aduse acuzatorului de stat urmează a fi relatate următoarele:

Pct. 2.1. al sesizării - ”analiza defectuoasă a probelor” – este absolut eronată această alegație, or prin prisma art. 19 din Codul de procedură penală, acuzatorul de stat a efectuat toate acțiunile în vederea asigurării unui proces penal „în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod, cu cercetarea sub toate

aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuțului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea”.

Mai mult, Curtea Europeană statuează că nu orice proces penal urmează a fi finalizat prin o condamnare, iar art.27 din Codul de procedură penală, care statuează faptul, că „Judecătorul și persoana care efectuează urmărirea penală apreciază probele în conformitate cu propria lor convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită”. În atare circumstanțe, este inadmisibilă aprecierea unei terțe persoane – autorul sesizării, asupra instrumentării cauzei în lipsa cunoștinței de caz a probelor și poziției părților.

Eronat este indicat că acuzatorul ”nu a administrat careva alte probe care să schimbe situația pe caz”, fapt eronat și deviat de la starea de fapt a lucrurilor, or la etapa cercetării judiciare au fost administrate probe suplimentar, care au indicat la legătura causală a faptelor și tenta provocatoare la actul pretins coruptibil din partea martorului denunțator. În acest sens în discursul acuzatorului de stat a fost enunțată analiza detaliată a tuturor probelor.

Faptul că instanța de judecată a conchis că recalificarea acțiunilor inculpaților este o ”renunțare la învinuire”, este o apreciere a instanței la intima sa convingere, adoptată cu încălcarea art. 320 din Codul de procedură penală, fapt pentru care la momentul primirii deciziei, acuzatorul de stat a indicat sentința ca fiind una ilegală și pasibilă de contestare.

”Substituirea acuzatorului de stat odată cu constatarea ilegalității poziției predecesorului” - reprezintă a acuzație gravă fără suport factologic. Astfel, urmează a reține faptul că, decizia de substituire a acuzatorului a fost determinată de delegarea procurorului M.Sușicaia în cadrul Procuraturii Generale, exact în perioada în care urma a fi depus apelul – adică de la 15.10.2021 până la 12.11.2021.

La caz nu există nici un act de constatare a ilegalităților întocmit de administrația Procuraturii Anticorupție, iar la solicitarea dlui Ion Munteanu, materialele cauzei în varianta electronică au fost remise procurorului Vitalie Ivanov la data de 05.11.2021, care a depus apelul. Important este că procurorul Vitalie Ivanov a fost cel care a instrumentat cauza penală la etapa urmării penale,

Pe cauza dată, nici la ziua examinării procedurii disciplinare nu este adoptată o decizie la nivelul instanței de apel, fapt care împiedică formularea de careva concluzii pe caz, or acestea ar constitui anticiparea unei decizii judiciare cu admiterea de imixțiuni în actul de justiție.

Cu privire la pretinsa îmbogățire ilicită, cu titlu de abatere disciplinară

În conformitate cu art.49 din Legea cu privire la Procuratură, cauza disciplinară se examinează doar în limitele Raportului Inspecției Procurorilor, întocmit în conformitate cu modelul aprobat de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Potrivit prevederilor legale, se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual, își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește ori admite survenirea consecințelor respective.

Se consideră că a fost săvârșită cu neglijență gravă o abatere disciplinară în cazul în care procurorul a admis o încălcare a unor norme de drept material ori

procesual, fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea sau trebuia să o prevadă că această consecință prejudiciabilă nu se va produce.

În temeiul art.38 al Legii cu privire la Procuratură, procurorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de lege.

În temeiul art.38 lit. e) și f) și conform Raportului Inspecției Procurorilor și a Deciziei din 20.04.2022 de remitere a cauzei disciplinare, procurorului Mirandolina Sușițaia i se impută încălcarea gravă a legii și atitudine nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale, prestigiului Procuraturii cu încălcarea Codului de Etică al Procurorilor.

În acest context, Inspecția procurorilor urma să probeze în ce constă încălcarea gravă a legii și să indice care norme imperative ale legislației au fost încălcate, care încălcări au fost admise referitor la incompatibilitățile, interdicțiile și restricțiile de serviciu, care fapte aduc atingere onoarei, probității profesionale și prestigiului Procuraturii, încât să afecteze încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care după gravitatea lor nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de Etică și Conduită profesională al procurorilor.

Pentru a reține în sarcina procurorului săvârșirea abaterii disciplinare, urmează a se stabili dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile procurorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente, abaterea nu există și în aceste condiții nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, reținând faptele imputate procurorului suspendat, Mirandolina Sușițaia, prin prisma abaterii de la lit. e) și f) art.38 al Legii cu privire la Procuratură, este de reținut că, în conformitate cu Legea nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art.6, unica autoritate competentă în exercitarea controlului averii și al intereselor personale, exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, constatarea și sancționarea încălcărilor regimului juridic al declarării averii și intereselor personale este Autoritatea Națională de Integritate.

Conform alin.(12) al art.33 din Legea 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care se constată existența unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea unei infracțiuni sau privind încălcarea legislației fiscale, la orice etapă a controlului, inspectorul de integritate sesizează organul de urmărire penală sau după caz, Serviciul Fiscal de Stat.

Astfel, în speță, se constată lipsa unui act al Autorității Naționale de Integritate, care ar confirma cele relatate de către Inspecția Procurorilor în privința comiterii unei abateri disciplinare de către procurorul Mirandolina Sușițaia.

Aprecierea despre vinovăția disciplinară trebuie să fie emanația exclusivă a unor constatări în afara oricărui dubii rezonabile, motiv pentru care, în condițiile în care examinarea cauzei penale este în desfășurare, procurorul Mirandolina Sușițaia se bucură de prezumția nevinovăției, până la rămânerea definitivă a unei eventuale hotărâri judecătorești pe caz, adoptată în cadrul procesului penal.

Astfel, urmează a fi apreciată critic concluzia reflectată în Raportul inspecției Procurorilor, cu privire la faptul că Inspectorul din cadrul Inspecției Procurorilor și-a

atribuit competențe ale altor instituții abilitate cu asemenea atribuții stabilite prin lege.

Mai mult, însuși în cadrul examinării cauzei în fața Colegiului, inspectorul Constantin Miron a indicat expres:

” Obligatorietatea și condițiile depunerii de către procuror a declarației de avere și interese sunt prevăzute în dispozițiile art. 5-7 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Această îndatorire a procurorului ține de respectarea principiului integrității, care presupune, printre altele, și o transparență în ceea ce privește veniturile și averea, precum și a intereselor personale.

Nerespectarea dispozițiilor privind depunerea declarațiilor pot atrage răspunderea disciplinară a procurorului în condițiile art. 38 lit. a) din Legea 3/2016.

Conduita ilicită a procurorului constă în omisiunea de a depune declarația de avere sau interese. Pentru reținerea abaterii disciplinare este necesar ca această omisiune să fie expresia unui refuz care nu are o justificare reală și temeinică.

Forma de vinovăție este cea a intenției, întrucât refuzul procurorului de a îndeplini această îndatorire este voit și conștient.

În speță este constatat ca dna Mirandolina Sușițaia a depus declarațiile de avere și interese personale, însă este acuzată penal, ca și disciplinar, pentru pretinse fapte de îmbogățire ilicită. Mai mult ca atât, această normă nu a fost constatată și nici incriminată procurorului.

În contextul celor expuse este relevantă aplicarea garanțiilor unei proceduri disciplinare, pe care le-a reiterat Curtea Constituțională în Hotărârea sa cu nr.7 din 16.04.2015 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale, și anume:

„ În acest sens, Curtea Constituțională în § 60 al Hotărârii nr.7 din 16.04.2015 a statuat că garanțiile unui proces echitabil în materie penală, stabilite de către Curtea Europeană, sunt aplicabile în egală măsură și procedurilor disciplinare (a se vedea, inter alia, Vanjak v. Croația, 14 ianuarie 2010), luând în considerare atât gravitatea acuzațiilor împotriva agentului public, cât și consecințele grave aplicabile, și anume pierderea locului de muncă, în ciuda faptului că legislația operează cu categoria de răspundere disciplinară, și nu penală. Totodată, Curtea reține că garanțiile unui proces echitabil nu se aplică în exclusivitate procedurii judiciare strictosensu, ci se extind și asupra etapelor ei precedente și ulterioare.”

În această hotărâre Curtea Constituțională a și indicat unele principiile generale, valabile și în speță, cum ar fi garanțiile unui proces echitabil, prezumția nevinovăției, dreptul de a nu fi judecat în baza probelor acumulate în urma provocării, apărare efectivă, previzibilitatea abaterilor și de interpretare restrictivă a abaterilor prevăzute de lege, principiul proporționalității dintre abateri și sancțiuni și, în final, dreptul la un remediu efectiv în fața unei instanțe independente.

Este de notorietate faptul că procedurilor disciplinare în privința procurorilor și judecătorilor le sunt aplicabile toate garanțiile oferite de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Din arealul acestor garanții, face parte și principiul prezumției nevinovăției, potrivit căruia concluziile despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea

învinuirii, inclusiv disciplinare, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea persoanei în privința căreia este inițiată procedura disciplinară.

Aprecierile Colegiului de Disciplină și Etică

Cu referire la acuzația expusă în Decizia din 09.12.2021, analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției Procurorilor, materialele acumulate în cadrul verificărilor și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de părți, Colegiul constată că în cazul examinat nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) și f) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Colegiul subliniază faptul că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin lege, regulamente sau ordine de serviciu și acestea urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În art.38 din Legea cu privire la Procuratură, legiuitorul a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

În același context art.38¹ alin.(1) și (2) din Legea cu privire la Procuratură prevede că „se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual.

În acest context, reiterăm că circumstanțele relatate atât de inspectorul Constantin Miron, care a renunțat la acuzarea adusă procurorului Mirandolina Sușițaia, cât și de către însăși procurorul vizat, au fost confirmate, în cadrul ședințelor Colegiului de către martorii: XXXXXX XXXXXX, care a relatat, că a fost audiat de către procurorul Mirandolina Sușițaia în calitate de martor, la terasa XXXXXX XXXX a avut loc o întâlnire ocazională și nu i-a transmis careva mijloace financiare sau alte bunuri, XXXXXX XXXXXX, care a declarat, că după audiența la dl S. Gavajuc, i-a fost perfectat un card de acces(n.a. -nu de către procurorul M. Sușițaia),dar de către colaboratorii CNA, nu a întocmit careva acte procedurale, nu a făcut audiențe, doar a întocmit careva acte de control, a cusut dosarele de control; Eduard Varzari, care a relatat , că a stat într-un birou cu dna Mirandolina Sușițaia, în birou erau flori de cameră, a fost o situație cu un buchet de flori mai serios (în sens – mare), dar de unde a parvenit acest buchet, nu cunoaște, el personal niciodată nu i-a adus flori doamnei M. Sușițaia.

Referitor la acuzațiile aduse conform Deciziei din 16.03.2022, analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției Procurorilor și poziția procurorului Mirandolina Sușițaia, Colegiul constată că, în cazul examinat s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Potrivit art.6 alin.(3) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, procurorul este obligat: a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale; d) să respecte regulile

deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care discreditează imaginea Procuraturii sau care ar afecta prestigiul profesiei de procuror.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Astfel, Colegiul constată că, în cazul prezentat, materialul probator administrat denotă cu certitudine că toate elementele abaterilor disciplinare menționate supra sunt întrunite. În ceea ce privește latura obiectivă al abaterii disciplinare, Colegiul reține acțiunea procurorului cu privire la renunțarea învinuirii penale, necontestarea sentințelor în cauzele penale expuse supra. Latura subiectivă se manifestă prin intenție indirectă, adică procurorul a încălcat conștient normele de drept material, își dădea seama de consecința prejudiciabilă a inacțiunii sale, admitea posibilitatea survenirii ei. Drept consecință prejudiciabilă urmează de recunoscut atingerea adusă prestigiului Procuraturii și buna desfășurare a activității procuraturii.

Astfel, procurorul în Procuratura Anticorupție, M. Sușițaia și-a îndeplinit defectuos obligațiile sale de serviciu și a acționat necorespunzător în raport cu atribuțiile funcționale.

În acest context, orice derogare de la prevederile Codului de procedură penală capătă caracter de ilegalitate, care, la rândul ei, atrage mai multe consecințe negative pentru procesul penal, precum și creează pericolul real de pierdere a încrederii societății în organele Procuraturii.

În acest sens, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

Procurorul, în conformitate cu atribuțiile în cadrul urmăririi penale, prevăzute în art.52 Cod de procedură penală, verifică calitatea probelor administrate; veghează ca orice infracțiune să fie descoperită, orice infractor să fie tras la răspundere penală și ca nici-o persoană să nu fie urmărită penal fără să existe indici temeinici că a săvârșit o infracțiune; asigură respectarea termenului rezonabil de urmărire penală în fiecare cauză penală; etc.

Colegiul constată că conduita procurorului Mirandolina Sușițaia, în speța dată, este una nepermisă, care prin prisma Codului de etică a procurorilor pune în dificultate eficiența activității procuraturii și a integrității procurorilor.

În virtutea principiului corectitudinii, procurorii trebuie să câștige încrederea publicului, demonstrând, în toate împrejurările, un comportament exemplar. Ei trebuie să trateze persoanele într-o manieră echitabilă, egală, respectuoasă și politicoasă și trebuie să adere mereu la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, având un comportament integru și prudent.

Din cele constatate, Colegiul concluzionează că încălcările procesuale comise de către procurorul Mirandolina Sușițaia nu pot fi apreciate ca erori justificate, care nu sunt de natură să atragă răspunderea disciplinară, deoarece au determinat un impact semnificativ asupra principiilor de desfășurare a urmăririi penale, au efecte negative,

pe de o parte, asupra drepturilor părților în dosar, pe cealaltă parte, au adus atingere imaginii Procuraturii.

Vinovăția procurorului M. Sușițaia, în contextul abaterilor disciplinare constatate, se reflectă nu doar în raport cu normele profesionale specifice, ci și față de așteptările legitime ale societății, care impun respectarea unor valori fundamentale precum corectitudinea, integritatea și profesionalismul.

Abaterile disciplinare săvârșite au avut ca efect prejudicierea valorilor sociale asociate actului de justiție, care implică nu doar o administrare eficientă a organelor judiciare, ci și respectarea drepturilor și intereselor tuturor părților implicate.

În final, Colegiul apreciază ca plauzibile probele care au fost prezentate de către Inspekția procurorilor, prin care se demonstrează vinovăția procurorului M. Sușițaia la reprezentarea învinuirii în instanța de judecată pe cauzelor penale expuse supra și țin să confirme poziția Inspekției procurorilor, privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor în cadrul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată în cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (I¹) din Codul penal și cauza penală de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

Conform prevederilor art.40 alin.(1 și 2), procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare, iar prin excepție, în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare.

În această speță, Colegiul constată expirarea termenului de tragere la răspundere disciplinară al procurorului Mirandolina Sușițaia.

Referitor la acuzațiile cuprinse conform Deciziei din 20.04.2022, analizând probele acumulate, poziția Inspekției Procurorilor, ale procurorului M. Sușițaia, Colegiul concluzionează, că pe acest capăt de acuzare, în acțiunile procurorului M.Sușițaia nu sunt întrunite elementele vre-o unei abateri disciplinare.

În acest sens Colegiul constată:

– lipsa unui act al Autorității Naționale de Integritate, care ar confirma cele relatate de către Inspekția Procurorilor cu referire la comiterea unei abateri disciplinare de către procurorul Mirandolina Sușițaia, care, în condițiile Legii nr.132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, este unica autoritate competentă în exercitarea controlului averii și al intereselor personale;

– poziția Inspekției Procurorilor, prin care se contactă, că dna Mirandolina Sușițaia a depus declarațiile de avere și interese personale, însă este acuzată penal, ca și disciplinar, pentru pretinse fapte de îmbogățire ilicită. Mai mult ca atât, această normă nu a fost constatată și nici incriminată procurorului;

– prin Hotărârea Colegiului de Disciplină și etică din 20.01.2023 s-a dispus încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului, Igor Popa pe capătul de acuzare , în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 330² alin.(2) din Codul penal, între altele pe motivul lipsei unui act al autorității competente, Inspekția Procurorilor nu își poate atribui competențe ale altor instituții abilitate cu asemenea atribuții stabilite prin lege, fiind în imposibilitate să le substituie, iar aprecierea acestora nu pot exceda sau anticipa constatările care urmează a fi efectuate de către

organele investite cu atribuții funcționale, în speță, Autoritatea Națională de Integritate.

La fel, conform celor relatate de către reprezentantul inspecției, *latura obiectivă a abaterii disciplinare de la lit. g) din art.38 Legea nr.3/2016, constă în încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. Încălcarea obligației: se referă la acțiuni sau inacțiuni ale procurorului care favorizează corupția, fie prin tolerarea unor acte corupte, fie prin participarea activă la acestea. Această încălcare presupune obligația procurorului de a nu admite manifestări de corupție.*

Prin expresia „*manifestări de corupție*” - *art. 3 din Legea nr.82/2017 prevede următoarea explicație – „actele de corupție și cele conexe lor, precum și faptele coruptibile, specificate la cap.VI”;*

Articolul 44 din Legea integrității nr.82/2017, definește expres modalitățile de realizare a actelor de corupție.

Concomitent art.45 al Legii supra menționate prevede „*Actele conexe actelor de corupție reprezintă infracțiuni și contravenții, săvârșite în sectorul public și în cel privat, a căror sancționare este prevăzută de Codul penal și Codul contravențional.*

Sunt infracțiuni următoarele acte conexe actelor de corupție, care au fost săvârșite împreună sau în legătură directă cu un act de corupție: lit. k) tăinuirea averii și a intereselor personale de către declaranții din sectorul public; lit. m) îmbogățirea ilicită; lit. n) încălcarea regimului de confidențialitate a informațiilor din declarațiile de avere și interese personale;

Pentru a arăta legătura de cauzalitate este important de demonstrat că comportamentul procurorului a avut un impact direct asupra manifestării corupției, contribuind la perpetuarea acestora sau la crearea unui mediu propice pentru corupție.

Latura subiectivă a abaterii disciplinare, adică vinovăția, în cazul acestei abateri disciplinare, poate lua doar forma intenției directe sau indirecte.

Abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. g) are o serie de elemente comune cu alte abateri disciplinare care pot conduce la situația existenței unei duble încriminări, după cum urmează: art. 38 lit. f) *atitudinea nedemnă, manifestări sau mod de viață care aduc atingere onoarei, integrității, probității profesionale sau prestigiului Procuraturii; art. 38 lit. f¹) încălcarea Codului de etică al procurorilor.*

Norma specială care se va reține este art. 38 lit. g) din Legea nr. 3/2016, care face referire explicită la încălcarea regimului de integritate instituțională, reglementat de Legea nr. 325/2013, privind evaluarea integrității instituționale.

Având în vedere că, de către Inspecția Procurorilor, în decizia din 20.04.2022 nu este constatată și nici incriminată comiterea abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. g) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, normă specială, în prezent nu pot fi constatate și incriminate alte fapte decât cele pentru care a fost sesizat Colegiul de disciplină și etică, urmând a fi adoptată o hotărâre în baza materialelor cauzei disciplinare.

Conform prevederilor art.40 alin.(1 și 2), procurorul poate fi tras la răspundere disciplinară în termen de 1 an de la data comiterii abaterii disciplinare, iar prin excepție, în cazul comiterii unei abateri disciplinare în activitatea procesuală, termenul de tragere la răspundere disciplinară este de 3 ani de la data comiterii abaterii disciplinare. În această speță, Colegiul constată expirarea termenului de

tragere la răspundere disciplinară, deoarece ultima acțiune procesuală întreprinsă de procurorul Mirandolina Sușițaia în aceste cauze penale țin de anul 2021.

Cu referire la cariera procurorului Mirandolina Sușițaia, se constată că aceasta activează în organele procuraturii din anul 2006. Pe parcursul activității a fost stimulată o dată.

Circumstanțe agravante – nu au fost stabilite.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederilor art.38 lit. a), art.51 alin.(1) lit. b), d), art.89 lit.a) al Legii cu privire la Procuratură, pct.68 lit. b), d), 73 -74, 78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Colegiul, –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A înceta procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, pe capetele de acuzare cuprinse în decizia din 09.12.2021 și anume : *epizodul că a primit flori de la învinuitul Xxxxxx Xxxxxx înainte de ședința de judecată din 13.07.2021; epizodul la cafea cu un suspect”, epizodul privind acordarea permisului de acces în incinta instituției a cet.Xxxxxx Xxxxxx; acuzația precum că la data de 26.10.2021 procurorul Mirandolina Sușițaia nu s-a prezentat la locul de muncă, pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinară în cauza enunțată supra.*

2. A înceta procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia pe capătul de acuzare cuprins în decizia din 30.04.2022, pe faptul pornirii urmăririi penale în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 330² alin.(2) din Codul penal, pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinară în cauza enunțată supra.

3. A constata abaterea disciplinară prevăzută de art.38 lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, *adică îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3), pe capetele de acuzare conform deciziei din 16.03.2022, în legătură reprezentarea învinuirii în cauzele penale de învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx și a lui Xxxxxx Xxxxxx, Xxxxxx Xxxxxx și sistarea procedurii disciplinare, pe motiv că a expirat termenele de tragere la răspundere disciplinară.*

4. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului de disciplină și etică, în termen de 15 zile lucrătoare, de la data pronunțării.

**Președintele Colegiului
de disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN